Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 167. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 31-го СЕРПНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 31, 1984 No. 167. VOL. XCI.

УРОЧИСТО ВШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ ОЛЕГА КАНДИБИ—ОЛЬЖИЧА

Лігайтон, Па. — Тут на Оселі ОДВУ ім. Олега Ольжича урочисто вшанують 40-ву річницю геройської смерти в концентраційному таборі Саксенгавзену Олега Кандиби-Ольжича, заступника голови Проводу Українських Націоналістів й Голови Оперативного Керівництва ОУН на рідних землях в часі Другої світової війни, поета і письменника.

Вшанування відбудеться в рамках 37-го з'їзду Організації Державного Відродження України (ОДВУ) в ЗСА та у співпраці з Українським Золотим Хрестом, що відбуватиме свій з'їзд у тому самому часі, як також Українського Визвольного Фонду, Українського Академічного Товариства „Зарево" і МУН-у.

Усі ці імпрези заплановані на дні 1-го, 2-го і 3-го вересня 1984 року та будуть відбуватися на Оселі ім. О. Ольжича.

Урочиста Конференція в пошану Олега Кандиби-Ольжича буде переведена в суботу 1-го вересня ц.р. від години 3:00 до 5:30 пополудні та в ній беруть участь д-р Богдан Шебунчак, голова ЦУ ОДВУ із вступним словом, а д-р Олег Лащенко, Степан Росоха, д-р Зенон Городиський, проф. Василь Верига і проф. д-р Петро Стерчо як доповідачі.

В неділю 2-го вересня ц.р. о год. 9:30 ранку Архиєрейську Божественну Літургію в каплиці св. Андрія Первозванного на Оселі відслужить Митрополит УПЦеркви Мстислав в сослуженні духовенства, а о год. 11:30 ранку Службу Божу відправить о. Богдан Левицький.

По Службах Божих Соборна панахида за спокій душі сл. п. Олега Кандиби-Ольжича і маніфестація в пошану його відбудеться біля пам'ятника Олега Ольжича. На маніфестації головну промову матиме голова Проводу Українських Націоналістів Микола Плавюк, а в мистецькій частині виступить жіночий вокальний ансамбль „Намисто" з Вашінґтону і в рецитації три сестри Михайлюк з Філядельфії.

Центральна Управа ОДВУ запрошує до участи у маніфестації представників українського зорганізованого громадянства, щоб спільно вшанувати світлу пам'ять замученого німецьким ґестапо поета і провідника українських націоналістів в Другій світовій війні. Рівночасно ЦУ ОДВУ запрошує на святковий вечір з приводу свого 37-го з'їзду, який відбудеться в неділю, 2-го вересня ц.р. о год. 6-ій вечора на Оселі ім. О. Ольжича.

На святкуваннях Український Народний Союз буде репрезентувати головний предсідник д-р Іван Флис.

ДЖЕССІ ДЖЕКСОН ПІДТРИМУЄ МОНДЕЙЛА

Норт Овк., Мінн. — Тригодинне побачення тут, у домі Волтера Мондейла, у вівторок, 28-го серпня, цього демократичного кандидата-номіната на президента ЗСА з його нещодавним суперником в передвиборах, також з рамени Демократичної партії, чорним протестантським проповідником Джессі Джексоном, закінчилося повною „згодою в сімействі", і Дж. Джексон, каризматичний де-факто провідник чорних американців, заповів свою повну й цілковиту підтримку виборчого бальоту Мондейл-Ферраро, обіцяючи „інтенсивно" й „ентузіястично" включитися у виборчу кампанію, щоб „не допустити до ще чотирьох поновних років панування республіканців у Біломі Домі".

Джексон, промовляючи до численно зібраних репортерів увечорі того ж дня, сказав, що його співпраця буде „на широкій основі", але застерігся, що „ми маємо право бути об'єднаними, але без зрівнялівки", та мати „вільну руку" викликати Мондейла в потребі на змагання, ставити йому „круті запити", якщо виникне потреба, бо він, Джексон, „нікому не присягав, що відмовчуватиметься", ані він себе „не піддавав анестезії", якщо йде про питання його сумління.

Відразу після передвиборчої кампанії і перед самою Демократичною конвенцією, як і після неї, Джексон критикував Мондейла за те, що він не подбав про належне й визначне місце в демократичній президентській кампаії для чорних та інших американців з Джексонової „кольорової коаліції", яку він ще інакше називав „коаліцією веселкових барв". Тепер Джексон легко похвалив Мондейла, що в цій ділянці вже є поступ, але він, Джексон, хоче бачити ще більшу увагу до чорних, до індіян, до пуерторіканців та інших меншинних груп з боку Мондейла.

Цього ж вечора Мондейл заповів, що два визначних чорних американці будуть в його президентській кампанії один дорадником, а другий — директором нових реєстрацій виборців. Колишній посадник міста Атланти в Джорджії Мейнард Джексон буде цим старшим дорадником, а теперішній посадник Дітройту Колеман А. Янґ наглядатиме за реєстраційними процесами, здобуваючи нових виборців для Мондейла і Ферраро.

Інші визначні чорні американські діячі вже раніше висловили свою підтримку номінатам Демократичної партії, серед них на головних місцях є вдова по Мартінові Лютерові Кінгові Коретта Кінґ та колишній амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй, тепер посадник Атланти, Ендру Янг.

КОНТРОВЕРСІЇ ДОВКОЛА ОСОБИ К. ЧЕРНЕНКА НАРОСТАЮТЬ

Москва. — Пресові аґентства і акредитовані в Москві кореспонденти подають майже кожного дня нові інформації про особу Константина Черненка, генерального секретаря ЦК КПСС і голову Президії Верховної Ради СССР, тобто першу особу у 15-членному Політбюрі, який щез з овиду і довший час вже ніхто не бачив його не тільки у Кремлі, але також у відомих люксусових ресортах Криму, де звичайно відпочиває совєтська еліта, зокрема члени „верхушки" з родинами.

„Черненко, праводподібно, зближається до кінця своєї короткотривалої кар'єри", — каже співробітник нюйоркської газети „Ню Йорк Трібюн", відомий колюмніст Алберт Вікс. Крім його тяжкого фізичного стану, він, Черненко, переживає, разом з іншими совєтськими лідерами, чи не найгіршу економічну кризу імперії і занепад сільського господарства. Цьогорічні жнива, наприклад, були катастрофальними для імперії і зернові магазини треба буде поповнити велетенськими закупами збіжжя за кордоном за тверду валюту, або золото. Політичні спостерігачі кажуть, що у подібній ситуації був опинився Нікіта Хрущов, яка спричинилась у великій мірі до його упадку.

Існує дві версії хвороби К. Черненка: згідно з першою, совєтський лідер поїхав на вакації над Чорне море і його здоровельний стан, зокрема стан емфизими дуже погіршився і він мусів поспішно вернутись до Москви та лягти у шпитальне ліжко. Поінформовані особи кажуть, що він вже був тяжко хворий ще перед виїздом у Крим і тому не приймав дипломатичних представників і не зустрічався з лідерами комуністичних партій, як це традиційно робив Леонід Брежнєв.

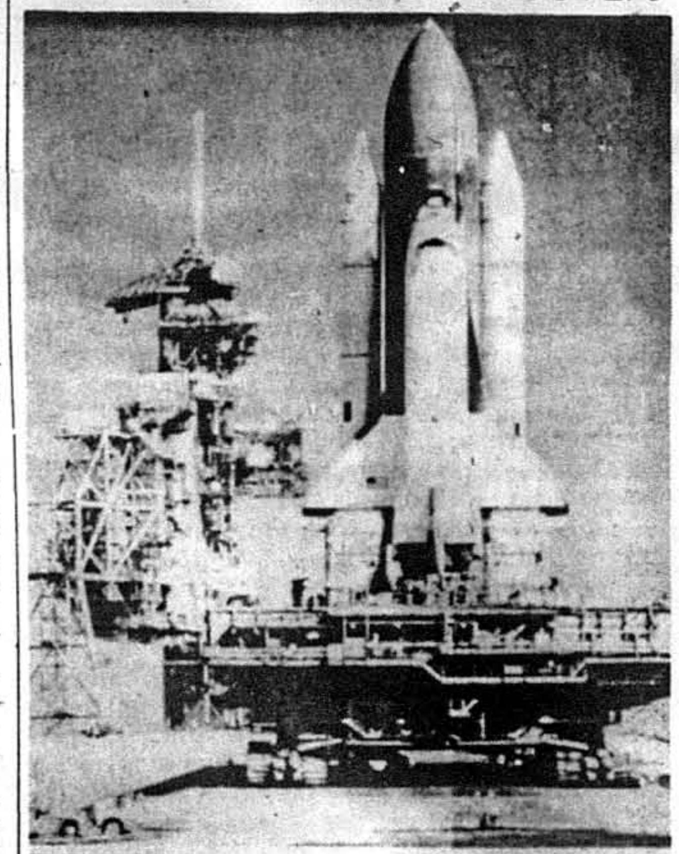
У другій, новішій версії говориться, що Черненко був до тієї міри ослаблений, що впав на долівку у своїй літній резиденції, правдоподібно, дістав вилив крови в мозку (строк) і його на спеціяльному кріслі доставили до шпиталю.

Речники американської розвідки і спеціялісти-совєтологи кажуть, що вони знали про затяжну хворобу К. Черненка вже раніше, але не хотіли розголошувати цієї справи з відомих причин.

В Москві, — кажуть спеціялісти, — вже розгоряється боротьба за владу, покищо поміж кремлівськими старичками, віку Черненка і дещо молодшими, бож молодих там у Політбюро небагато. Згадується такі відомі прізвища совєтських лідерів як 70-річний Віктор Ґрішін, 53-річний Михаїл Ґорбачов, 65-річний Ґреґорій Романов, 71-річний Михаїл Соломянцев та інші.

Тим часом імперські чинники приготовляються до нарад ЦК КПСС в жовтні, опрацьовання економічного пляну на 1985 рік, до XXУІІ з'їзду компарії, розв'язки багатьох міжнародних і внутрішніх проблем. Чи в них братиме участь К. Черненко, покаже майбутність.

МІЖПРОСТІРНИЙ КОРАБЕЛЬ „ДИСКАВЕРІ" ВИЛЕТІВ У СТРАТОСФЕРУ

Міжпростірний корабель „Діскавері" перед відлетом.

Кейп Кеневерал, Фльорида. — В четвер, 30-го серпня 1984 року, після технічних труднощів та двох попередніх неуспішних спроб, вилетів у стратосферу міжпростірний корабель „Дискавері". Як пляновано, він має піднестися у простір на 184 милі, де першого дня астронавти розгорнуть комунікаційний сателіт. Другого і третього дня астронавти мають випустити два інші сателіти. Перший сателіт — це власність обезпеченевої компанії Етна, другий — морської фльоти, а третій — належить до Американської Телефонічної і Телеграфічної корпорації.

Як сателіти будуть вже випущені та у безпечній віддалі від міжпростірного корабля, вони вистрілять ракети, які піднесуть їх у цю висоту простору, де вони мають працювати, а це в просторі на віддалі 22,300 миль від Еквадору. Якщо все піде добре міжпростірний корабель має повернутися на землю у вівторок, 4-го вересня ц.р.

Залога „Дискавері" складається із шести осіб, в тому числі д-ра Джудит Резнік, другої жінки, що бере участь у полеті у стратосферу.

Відбулось перше зібрання нового Уряду УНР

Філядельфія (ОУПС — УІБ). — Тут відбулося дня 25-го серпня 1984 року, перше пленарне зібрання нового Уряду Української Народної Республіки IX каденції (1984-1989). В зібранні взяли участь члени Уряду йменовані й заприсяжені на IX Сесії УНРади 17-го липня 1984 року під головуванням д-ра Ярослава Рудницького, що прийняв своє йменування того ж дня після уділення йому й Урядові вотуму довір'я й подяки за пророблену працю в роках 1979-1984.

Відкриваючи зібрання, він привітав присутніх, прочитав своє експозе на нову каденцію та висловив подяку всім керівним органам ДЦУНР й признання, що не зважаючи на труднощі зовнішнього й внутрішнього характеру, прийняли, на себе обов'язки дальше працювати для української визвольної справи під кермою Президента Миколи Лівицького. В довшій дискусії, що вив'язалася після експозе Голови, порушено ряд важливих справ у ділянці внутрішньої й зовнішньої політики Уряду, фінансів, військово - ветеранських справ, видавання офіціозу ДЦУНР „Мета", Фундації Симона Петлюри (з затвердженням збірки непорушного одномільйонового фонду на потреби ДЦУНР) й багато інших справ.

Зібрання привітав із Европи листовно Президент Микола Лівицький. Гармонійний, дружний перебіг в присутності Голови УНРади інж. П. Лимаренка, свідчив про дальший ріст і зміцнення Уряду УНРеспубліки що в нелегких умовинах здійснює заповіти сл. п. С. Петлюри на внутрішньому і зовнішньому відтинках українського політичного життя в діяспорі.

У Гантері вшанували письменницю Уляну Любович

Гантер. (С.К.). — У п'ятницю, 27-го липня ц.р., відбулося в Гантері, Н. Й., вшанування письменниці Уляни Любович-Старосольської під скромною назвою „Авторський вечір" письменниці. У великій долішній залі мотелю „Ксеня" вечір відкрила власниця „Ксені", ініціяторка й організаторка цієї імпрези, Ольга Кобзяр, яка, привітавши численно зібраних приявних (які прибули без уваги на препогану погоду), відчитала наспілі привіти, в першу чергу від президента СКВУ Петра Саварина й сина Василя Стефаника, Юрія Стефаника з Едмонтону в Канаді. Після того запросила актора-режисера Стефана Крижанівського вести дальшу програму.

Ред. Іван Кедрин подав короткий нарис „Уляна Любович, як письменниця й журналістка". Пригадав, що Уляна, дочка д-ра Володимира Старосольського, однієї з найвидатніших постатей у Західній Україні першої половини цього сторіччя, прибула до Америки в 1968 році і в 1969 році появилася у В-ві „Нового Шляху" в Канаді її книжка „Розкажу вам про Казахстан" під псевдонімом Уля-

Уляна Любович

(Закінчення на ст. 4)

Валенса гостро виступив проти польського уряду

Ґданьск, Польща. — Лєх Валенса, основник „Солідарности", виступив із публічною заявою, в якій тим разом куди гостріше, як звичайно, виступив проти польського комуністичного уряду, а зокрема проти його лідера ген. Войцєха Ярузельского, що вони завели довір'я польського народу тим, що у 1981 році проголосили стан облоги і не виконали майже зовсім тих 21 точок, які були устійнені в часі переговорів зі „Солідарністю" в серпні 1980 року.

Відчитуючи свою заяву у власному помешканні в Ґданьску, Л. Валенса особливо гостро закинув комуністичним провідникам Польщі, що вони не допускають до свободи преси, слова і до незалежних робітничих профспілок, помимо того, що це обіцяли зробити перед чотирма роками.

Він підкреслив певний проґрес у відношенні поміж „Солідарністю" і урядом, зокрема у тому, що звільнено з в'язниць цілий ряд членів „Солідарности", але відтак у годинному інтерв'ю, яке він дав представникам преси Валенса був дуже критичний до потягнень уряду, а навіть закинув провідникам Католицької Церкви в Польщі, що вони в останньому часі не піддержали його та „Солідарности" так як це було раніше.

„Світ не бачить у нас боротьби і думає, що все вже спокійно, все полагоджено, а тим часом у нас є найбільш складна ситуація, яку ми досі мали" — сказав Валенса у своєму телефонічному інтерв'ю.

Він заявив, що є готовий вести переговори з кожним, хто того захоче та сподівається, що важка господарська ситуація в якій знаходиться тепер Польща примусить уряд піти на уступки та розпочати знову розмови з представниками „Солідарности". Між урядом і народом немає ніякого довір'я, тому, що Уряд представляє ситуацію інакше, як вона є в дійсності. Ось, наприклад, уряд каже, що всього є подостатком, а народ бачить на вулицях черги перед крамницями і знає, що йому сказано неправду.

В АМЕРИЦІ

В НЮ ЙОРКУ ЗАКІНЧИВСЯ страйк шпитальних робітників, що тривав 47 днів. Страйкували робітники шпиталів і 15 піклувальних домів в Ню Йорку та околиці. Страйк закінчився перемогою робітників, які здобули підвищення платень на 5 відсотків і запевнення вільного дня кожного другого кінця тижня.

КАНДИДАТКА НА ЗАСТУПНИЦЮ президента від Демократичної партії Джералдін Ферраро промовляла у Ню Джерзі де заявила, що не хотіла б свого сина посилати на війну, а є певна, що небезпека війни буде більша, коли президент Р. Реґен залишиться у Білому Домі. Вона також атакувала Президента за його політику відносно СССР.

КОЛИШНІЙ РЕПОРТЕР відомого щоденника „Волл Стріт Джорнал" і двоє інших людей, стоять тепер перед судовим розглядом під закидом, що вони крали інформації з того щоденника ще перед його появою, щоб краще грати на біржі та мати більший прибуток.

У СТЕЙТІ МОНТАНА з приводу довгої посухи вибухають великі вогні. Досі вогонь знищив вже 100,000 акрів лісу і багато мешканевих будинків та примусив сотки людей втікати із своїх домів і фарм.

КОСМІЧНИЙ КОРАБЕЛЬ „Дискавері" вже втретє не мав можливости вилетіти в простори з приводу технічних комплікацій.

ПЕРЕГОВОРИ ПОМІЖ ДВОМА найбільшими автомобільними компаніями в ЗСА — Дженерал Моторс і Форд і робітниками, які грозять страйком, станули знову на мертвій точці, а початок страйку заповіли робітники на 15-го вересня. Досі пропозиції Дженерал Моторс і Форда не були задовільні для робітничих юній.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД У Вашінґтоні розглядає тепер справу вживання наркотиків серед урядників цього міста. Особливо цікавить підозріння, що посадник міста Маріон С. Баррі мав купувати кокаїну від своєї приятельки, яка є також міською урядничкою. Хоча посадник оспорює це припущення суд має усі докази, що воно правдиве. Розглядають також справи за які гроші він купував цю кокаїну.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД В НЮ ЙОРКУ вирішив, що 50,000 умово хворих мають діставати своє соціяльне забезпечення так, як усі інші люди.

У П'ЯТЬОХ СТЕЙТАХ ЗСА почали страйкувати учителі, саме як діти мали іти до шкіл. Найбільше грізний цей страйк в стейті Іллиной, де 62,000 учнів мають через це продовжені вакації.

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ має пляни зібрати 27-мільйонів долярів серед населення демократичних поглядів, щоб мати досить грошей на передвиборчу кампанію. Ті амбітні пляни демократів є тому, що в порівнянні з ними Республіканська партія має доволі грошей та не сподіється залишитись в боргах після виборів.

УКРАЇНСЬКИЙ ЕДМОНТОН
(Ольга Кузьмович)

„Я гордий з того, що я українець"

(Розмова з Лаврентієм Дікуром)

Коли ми зближаємося до міського, гарного і нового ратушу в Едмонмтоні, проходимо через малий, але виплеканий парк, в якому лавочки та тінь дерев переплітані райдугою літніх квітів, запрошують задержатися та відсвіжитися від гарячі літнього дня.

Але очі прохожого негайно спостерігають так добре відомий із світлин в українській пресі пам'ятник жертвам Великого голоду в Україні, під яким хтось невідомий саме поклав свіжі, жовті лілеї. По другому боці в тіні дерев усміхається до нас сумним усміхом молода українська селянка з жмутом колосся на руках—пам'ятник у пошану української піонерки.

Ці дві, так живі та зворушливі „візитівки" українського Едмонтону не можуть пройти уваги ні одного прохожого чи відвідувача. Тож не диво, що в часі наших відвідин та інтерв'ю з посадником Лаврентієм Дікуром він сам про цей факт згадує, цитуючи слова одного із офіційних гостей з Торонто.

—Це щось неправдоподібне; приходите до заряду міста, а в парку зліва—український пам'ятник, справа—український пам'ятник, посадник міста—українець, його управитель—українець...

—Бачите, Едмонтон—це українське місто,—відповів йому Л. Дікур.–У нього таке переконання і коли розповідає про початок своєї політичної кар'єри, що довела до його вибору на посадника Едмонтону осінню минулого року. Дікур є помітно зворушений.

Усе почалося в 1967 році, коли він прийшов на зустріч до Українського клюбу професіоналістів і підприємців, щоб допомогти у продаванні квитків. Брат його у цьому клюбі був головою.

Саме на цій зустрічі промовцем був проф. Манолій Лупул і його слова про українську ідентичність так пройняли Л. Дікура, що стали

Лаврентій Дікур

Пам'ятник жертвам Великого Голоду в Едмонтоні

зворотною точкою в його житті.

—Я почав активізуватися в цій організації. Ми сходилися у шістку—ті, які хотіли зробити щось в канадському житті для українців. Тож випрацювали проєкт зміни закону відносно шкільництва, в якому запропонували ввести українську мову у шкільне навчання, а за тим мови інших етнічних груп. Ми зацікавили нашими плянами українські церковні власті, пішли до інших етнічних провідників і вкінці представили наш проєкт прем'єрові Альберти. Створено Дорадчий комітет спадщини, якого я став першим головою,—розповідав Л. Дікур,—бо ініціятива вийшла від нас-українців.

—А як дійшло до того, що вас обрано посадником Едмонтону?

—Бачите, від шістдесятих років я мав тісний зв'язок з українською групою і вона допомогла мені у моїй політичній кар'єрі і цілою силою мене піддержала. Наша праця за зміну шкільного закону і багатокультур

(Закінчення на ст. 4)

У СВІТІ

ЩОБ ПОВИШУКУВАТИ ВСІ МІНИ „невідомого походження" у водах Суезької затоки, де вони вже спричинили пошкодження вибухами 18-ти кораблів, починаючи з 9-го липня досі, сюди прибувають різнонаціональні судна-шукачі мін. Ці судна в інтернаціональних водах навколо Суезького каналу бажають установити винуватця цього лиха. У вівторок, 28-го серпня сюди прибув п'ятий британський корабель-винищувач мін і три італійські подібні судна. У північному обширі цих вод уже ведуть розшуки 12 єгипетських кораблів і чотири велетенські американські гелікоптери. Совєти й савдійці шукають мін на півдні затоки, але окремо одні від одних.

ВАТИКАН ПОВІДОМИВ, що Папа Іван Павло II не отримав дозволу відвідати цього місяця на запрошення литовських єпископів совєтську литовську республіку в місяці серпні для релігійних святкувань. Крім того, Ватикан вислав повідомлення Папи до римо-католиків у Литві, в якому сказано, що Папі також не дозволено вислати свого представника для вшанування пам'яті литовського покровителя св. Казіміра. Подробиць про те, які заходи вживав Ватикан у своїх спробах дістати дозвіл для відвідин Папою Литви не подано.

16-го ВЕРЕСНЯ У ВАШІНҐТОНІ: СКАЖІМ НІ РОСІЙЩЕННЮ УКРАЇНИ, ТАК — УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Діти й молодь — до школи !

У вересні кожного року у різних школах різного типу — хоч не одночасно, бо в різних днях — починається знову наука. Від народних, почерез середні (гайскули) школи аж до високих — коледжів і університетів заповнюються порожні й тишиною окутані кляси, дітворою і молоддю. Настає кінець вакаційного дозвілля, для деяких літньої вакаційної праці, щоб заробити гріш саме для заплати вписового у школах, — і починається „нормальний" спосіб життя дітвори і молоді.

В Америці існує обов'язок ходити до школи до 16-го року життя. Шкільна система в Америці — погана. Головний натиск кладеться на защеплення учням якнайбільше знання, — справа виховання, справа формування характеру вихованців не входить в засяг американської навчальної системи. І щодо самих предметів науки — то найбільше уваги прикладається навчанню прерізних подробиць, що стосуються самої Америки, — не звертається ніякої уваги на географію й історію інших країн, а вже нема мови про знайомлення учнів з античним світом, із середньовіччям, з історією культури чужих народів.

Видатні американські інтелектуали самі свідомі цього невтішного стану. Час від часу стрічаємо в часописах вістки про такі сумні факти, як, наприклад, факт, що число безробітних тому таке високе, що багато абсольвентів середніх шкіл не вміють виповнити запитника на працю і не розуміють, що в ньому написане. Педагоги, психологи, духовники, батьки й люди на державних постах, причетних до шкільництва, ламають собі голови, як направити цей стан. Проблема нелегка, бо йдеться про переламання традиції, яку страшенне трудно викорінити і наламати цілу систему навчання до нових, невідомих в Америці критерій і норм. В цій ситуації загальновідомо, що приватне шкільництво в Америці стоїть вище прилюдного, — тому й президент Роналд Реґен поручає признавати й приватним школам, які існують при церквах, більше уваги, ані ж це бувало. Ліберальні кола противляться тому, покликаючись на конституційне відділення Церкви від держави. Але ця проблема саме торкається нас, українців.

Як щороку у цьому часі — закликаємо батьків посилати своїх дітей до рідних шкіл, приватних, при українських католицьких або православних церквах, бо там рідна атмосфера, там краща дисципліна, та вищий рівень навчання і абсольвенти тих шкіл мають не тільки більше знання і кращу товариську культуру, але й кращий доступ до високого шкільництва. Ось, наприклад, академія, насправді середня школа, „гайскул" при церкві св. Юра у Ню Йорку користується такою доброю славою в американському педагогічному світі, що випускники цієї школи мають найлегший доступ до високих шкіл із так званої „Айві Ліґ", — десяти високих шкіл в Америці, зарахованих до найвищої кляси і відомих у всьому світі.

Як щороку у цьому часі вважаємо за свій обов'язок вказати, що в сучасному світі людина з освітою має куди вищі і кращі шанси здобути кращий варстат заробіткової праці і мати власне почуття вдоволення, бо овид освіченої людини ширший, не обмежений до предметів зацікавлення людини примітивної, неосвіченої. Отож на найпершому місці стоїть взагалі — школа, наука, книжка. Але для нас, українців, важлива не тільки освіта молодих людей, дітей і молоді, освіта „сама для себе", а щоб вона йшла впарі 1) з придбанням бодай мінімальних відомостей історії, географії і культури України і 2) щоб та молода людина мала також манери людини культурної, щоб не треба за неї стидатися, що ось молодий українець чи молода українка не вміє відповідно поводитися у будь-якому чужому середовищі.

Кінець вакаційного сезону, який збігається з календарним „великим кінцем тижня" в „Дні Праці" на переломі серпня і вересня кожного року грає чималу ролю в житті кожної дитини і кожної молодої людини в шкільному віці. Одні вертаються до школи охоче, радісно, щоб зустріти давніх приятелів, інші нерадо дивляться вперед на обов'язок вчитися, замість відпочивати. Але життя має свої вимоги, яких не можна скасувати. Ці вимоги стосуються однаково батьків, як і їхніх дітей. Вертайтеся діти і, юнаки і молоді дівчата до шкіл радісно, бо колись будете згадувати школу, як кусень вашої молодости! І не забувайте, що школа повинна вам дати не тільки знання, але й товариську культуру. І не забувайте, що можна бути добрим американцем, але й одночасно добрим українцем. Не стидайтеся свого українства, бо нема нічого гіршого, як почуття меншевартости. Щасти вам Боже, діти і молоде!

Ярослав Курдидик

РОЛЯ РЕЗЕРВІСТІВ В ОБОРОНІ ЗСА

З огляду на те, що в американському оборонному бюджеті ідуть посилені намагання за зменшування фондів і мілітарної людської сили, тому теж слід очікувати, що підвищування ролі військових резерв буде у найближчих роках дуже помітно зростати. Очевидно, що коли йдеться про скорочування видатків в бюджеті, було б найпростіше, ввести примусову військову службу і таким робом зразу можна б заощадити 50-60 більйонів долярів, які зуживається на платні теперішньої професійної армії, яка складається із самих добровільців.

Цей факт наймаркантніше підкреслює це, що на довший час непослабленою атракцією залишаться намагання перекинутися на поширення і розбудову Національної ґвардії, вояки якої, що є у резерві — яка постійно є напоготові і лиш у певному часі виконує службу — на втримування і вишкіл вимагають куди нижчих видатків від тих професійних вояків, які перебувають у діючій службі.

Важливість резерв і їхню вагомість найкраще розцінювати з цього аспекту, що вони у всіх війнах, які вели ЗСА, відігравали вирішну ролю. Для кращого вияснення варто згадати, що резервісти становлять завжди половину військової збройної сили, а дві третини становлять начебто кістяк у допоміжно бойових діях армії. Резервісти творитимуть теж більшу частину американських військ, зараз таки у перших 30-ти днях після проголошення мобілізації і для цього є наглядні докази, які залишилися із часу Другої світової війни.

Заступник секретаря Оборони Джан Марш заявляє, що коли ЗСА не змогли б втримати цей самий 30-ти денний реченець і не змогли б виконати належного розподілу збройних сил у перших днях якогось більшого конфлікту, то це може спричинити непередбачені і прикрі наслідки.

Зі звітувань генерала Дж. Корки, який належить до складу мобілізації резерв, виходить, що на покращання у зголошуванні до Національної ґвардії, впливають велике безробіття, як і теж помітний зріст патріотизму, який далеко відхилюється від того періоду, коли то серед молоді нуртували нігілістично пацифістичні, против'єтнамські настрої. У загальному, — кажиться, — теперішнє наставлення американських громадян можна б звести приблизно до такого змісту: — „Кожний мусить виконати свої обов'язки служіння державі, якщо він хоче жити у вільній країні"...

У теперішньому оборонному бюджеті передбачається, що на поліпшення вишколу та модернізацію озброєння для резервістів доведеться видати додатково 30-40 більйонів долярів. На ці кошти поліпшення у першому чергу підуть видатки на оновлення загального озброєння, перевірки бо виявляють, що теперішні матеріяли, засоби і зброя, якими користується у вишколі Національна гвардія, часто уже перестарілі, а особливо радіокомунікаційна і радарова система, протилетунська і протитанкова оборона тощо.

Найбільше відстають резервісти у летунстві, які у більшості випадків у летунських з'єднаннях Повітряної Національної Резерви переходять вишкіл на старшого типу бойових джетах, які не зможуть причалювати на модерних авіоносцях, якщо б їм довелося діяти у чужих обширах.

Це теж факт, що в останньому десятиріччі частина американської зброї перейшла таку засяжну софістикацію, що може ускладнювати та утруднювати працю в її користуванні. Це зокрема відноситься до резервістів, якщо взяти до уваги, що у загальному вишколі резервістів-початківців відводиться для того заледве 38 днів у році, а це 12 днів для т.зв. впродовження один „вікенд" у кожному місяці і 14 днів маневрів у літньому сезоні.

На чималі трудноші натрапляють старшини з Національної ґвардії при відчитуванні мап, на основі яких створюються тактичні наступальні та оборонні дії.

Одне, вельми відрадне явище, — це людський матеріял резервістів. Їхня освіта піднеслася у середній оцінці — від 72 відсотків у порівняні до 70-их до 93-ох відсотків у 1983 році.

Під сучасну пору йдуть дуже приспішені намагання, щоб якнайхутчіше зреорганізувати дотеперішні чотири Механічно змоторизовані піхотні бригади, щоб їх змодернізувати і вивінувати найновішої побудови танками, транспортерами, різнокалібровою самохідною артилерією, протилетунськими і протанковими легкими ракетами, аж до „нічнопроглядного оптичного вивінування".

У мобілізаційному плянуванні передбачається у випадку конечности, переміняти ці бриґади на чотири діючі мілітарні дивізії. Єдиним недоліком не тільки для резервових з'єднань, але теж і діючих — це недостача лікарів і медичного персоналу для обслуги військових шпиталів.

Досвіди із минулого виявляють, що для оформлювання кожного більшого військового з'єднання, потрібно навіть і більше як 30 днів часу на їхню, у військовому жарґоні — „бойову зіграність і спаяність".

Деякі песимісти висувують застереження, що ми, мовляв, живемо тепер в „атомовій добі", і це ще питання — чи всі ці мобілізаційні плянування, основані здебільшого на досвідах із минулого, відповідатимуть нашій теперішній „скомпюторизованій дійсності?..."

Олександра Ю. Яворська

Чи справді ювілейне видання ?

Перед нами велика об'ємом книжка „Слово". Це десятий збірник Об'єднання Українських Письменників „Слово" на еміґрації. Здається, десять збірників за двадцять років це ж і не так то вже багато. А все ж таки на тлі нашого культурно-творчого життя десятий Збірник має своє особливе значення.

У першій мірі засвідчує він постійність, тяглість творчої праці, що проявляється в ділянках літератури, мистецтва, критики, мемуаристики, документації, як зазначено на заголовній сторінці. У збірнику стрінемо багато авторів, наших сучасників, що живуть і працюють на різних континентах, у різних країнах світу поза батьківщиною. Ці автори різного віку, такі, що вже колись ще в Україні здобули ім'я і признання, такі, що значно пізніше стали на шлях творчости. Словом люди не одного покоління. Тож знайдемо ювілейні статті присвячені заслуженим авторам за їхню творчість, за їхні заслуги для розвитку нашої культури. Побіч них знайдемо молодших авторів, що виявляють себе зовсім по-новому, особливо в поезії. У збірнику прочитаємо також ще недруковані твори письменників, що дещо раніше, чи таки й недавно відійшли вже від нас. Збірник „Слово" — це справді знаменна подія, вияв не тільки творчости, але й організованої праці членів „Слова".

Не легко бо подолати всі трудноші зв'язані з виданням книжок. Великі кошти друку для поодиноких авторів — прямо величезна перешкода іти у світ зі своєю творчістю. А збірники все таки виходять, хоч і не кожного року. Перший бо вийшов ще 1962 року у Ню Йорку, 500 сторінок друку. Його головний редактор — це проф. Григорій Костюк, а до Редакційної колеґії входили: Святослав Гординський, Галина Журба, Іван Коровицький, Богдан Кравців, Вадим Лесич, Микола Шлемкевич. Ще два збірники, ч. 2 і 3-тє вийшли в Америці, а потім від 4-го числа (1970 р.) до 10-го виходили в Канаді за редакцією, головно, Ю. Клинового і С. Гординського. До редакції колеґії десятого збірника належать: Юрій Бойко-Блохин, Святослав Гординський, Олег Зуєвський, Юрій Клиновий, Олександра Копач, Григорій Костюк, Світлана Кузьменко, Дмитро Нитченко-Чуб, Улас Самчук, Остап Тарнавський, Олександра Черненко, Юрій Шевельов. За весь час видавання збірників у Канаді про фінансову сторінку цих видань трудився невтомний голова Канадського „Слова" — Юрій Стефаник. Подвиг гідний богатирської сили, заслуговує на велике признання і подяку.

Читачі, що вже набули десятий збірник, знаходять у ньому різнорідність матеріялу, приймають то з признанням, то критикують, бажають більше творів „нинішнього дня". Але не один з пошаною висловлюється про працю „Слова", про творчість письменників. Можливо, не від речі буде навести тут уривок зі „Вступного слова" до збірника ч. 5, а саме: „Хоч це видання безперечно відбиває прямування і настрої нашої літератури поза Україною („еміґраційної"), читач добре зробить, коли не узагальнюватиме фактів і прийматиме надруковані в збірнику твори як особисті візитівки окремих авторів, ніж тотальний образ літературної творчости поза межами України". У цьому великому матеріялі все таки кожний читач знайде для себе твори, що обдаровують його радістю, усміхом, чи то спонукають до роздумів, а може й до дії.

Можна сподіватися, що це ювілейне число „Слова" розійдеться скоро серед членів нашого культурного громадянства, тим більше, що наклад його дуже малий, а ціна 15 долярів далеко не покриває коштів одної книжки. За пересилку в Канаді — дол. 1.50, а до Америки — 4.50 дол. Замовляти можна на таку адресу: Zbirnyk „Slovo" Brentwood Rd. North, Toronto, M8X 2B7 Ont. Canada.

Ю. Мовчан

МЕТА МОСКВИ — ЗНИЩЕННЯ УКРАЇНЦІВ, ЯК НАЦІЇ

(Цифри і факти)

Що-що, але українській пресі на еміграції не можна закинути, що вона останніх пару років мало пише на тему посилених темпів жахливої русифікації України. Майже в кожній нашій газеті появляються тривожні статті та вістки про те, що справа вже йде не про те, наскільки чути або вже не чути українську мову по містах і містечках України, але про те — „бути чи не бути" українському народові, як нації. Таку смертельну загрозу для української нації наша спільнота все більше починає усвідомлювати і тому все більше алярмує про неї.

У „Свободі" за 1-ше серпня ц.р. було поміщено дуже добру статтю П.В. про „Московський плян нищення української нації". Автор (чи авторка) в цілому дуже добре подав „генеральний" большевицький плян „перемелення" української нації, як найбільшої і тому потенційно найнебезпечнішої нації щодо збереження російської імперії. Тому не буду повторювати того, що вже було написано, а подам лише конкретні і незаперечні цифри і факти плянів знищення українського народу як нації.

Насамперед треба зазначити, що хоч за допомогою масового терору, голоду, каторжних робіт і т.д. Москва зробила була спробу фізично знищити якщо вже не всіх 45-50 мільйонів українців, то принаймні її цвіт — інтеліґенцію та найбільш продуктивну і роботящу частину селянства („куркулів"), проте цей плян їй не вдався, бо українців було „забагато" (всім відомі розкриття Хрущова на XX партійному з'їзді КПСС 1956 року, коли він розвінчував Сталіна). І тому, хоч і далі в СССР, де тільки можливо, застосовуючи методи знищення найвидатніших представників української інтеліґенції (виморення голодом, „психушки", каторжні роботи, а то й улюблені розстріли або вбивання з-за рогу), російсько-большевицькі окупанти все інтенсивніше почали застосовувати хоч, може, трохи „повільніші" але на думку кремлівських душогубів більш-певніші, засоби і методи знищення українців, як нації. Які саме?

Посилене переселення

Під різного роду претекстами „братньої допомоги", „браком фахівців в Україні" і так далі Москва, аби ослабити український потенціял, посилено заселює своїми наїзниками українські землі. Згідно з даними Енциклопедії Українознавства (т. 7, ст. 2620), в той час, коли кількість росіян в Україні до загальної кількости населення в 1926 році становила 8,1 відсотка, то в 1959 році їх там вже було 16,9 відсотка, а в 1970 році — 19,4 відсотка.

А тепер, припускають, їх там є понад 20 відсотків. Особливо сильного російщення зазнають українські міста, які як відомо, відіграють скрізь головну ролю в державно-політичному житті нації. Коли в 1926 році кількість росіян до загальної кількости міського населення України становила 22,2 відсотка, то в 1970 році їх там вже було 30,2 відсотка. Навіть по наших селах, у яких у передреволюційних часах росіян практично не було, в 1970 році їх туди вже наїхало „для керування" аж 6,6 відсотка (насьогодні їх там, звичайно набагато більше, хоч совєтська статистика із зрозумілих міркувань про це мовчить).

З другого боку, аби зменшити кількість українців, Москва також посилено форсує переселення українців на землі поза межі України — одних примусово, інших, як популярно кажуть, в „добровільно-примусовому порядку". З погляду окупанта — це дуже добра метода знищення нації, бо, як доречно зазначив автор П.В.: „в той час, як переселені на Україну росіяни користуються найкращими можливостями зберігати свою російську національну культуру, вчити своїх дітей у російських школах, відвідувати російські театри, плекати свою національну культуру і т.д., натомість, українці, переселені в РСФСР в Казахстан, Узбекістан та інші республіки, змушені посилати своїх дітей в російські школи, а також русифікуватися й одночасно, хочеш-не-хочеш, виконувати ролю русифікаторів у національних республіках". Чому — знову зрозуміло: в той час, коли в Україні російських шкіл є тисячі і число їх швидко побільшується, в Росії і взагалі в СССР поза межами України нема жадної школи з українською мовою навчання.

(Продовження буде)

ФРАНЦУЗЬКИЙ КОРАБЕЛЬ, зударившись з пасажирським західньонімецьким поромом, затонув у Північному морі у прибережних водах Бельгії. На покладі корабля знаходилось 450 тонн радіоактивного матеріялу, який Франція, на підставі раніше підписаного договору, доставляла до совєтського порту в Ризі. Корабель затонув, але французькі чинники заявили, що немає жадної загрози для довкілля, бо радіоактивний матеріял знаходиться у щільних сталевих бочілках, які можуть лежати на дні моря декілька місяців і не будуть протікати. Випадок однак викликав тривогу не тільки в Бельгії, але також в інших европейських державах.

УРЯД ПІВДЕННОЇ АФРИКИ відмовив Джессі Джексонові право приїзду туди в цьому році, уважаючи, що це було б некорисно і могло б завогнити там політичну ситуацію. Дж. Джексон вже їздив до Південної Африки в 1979 році і тепер хотів відвідати цю країну знову, про що переговорював з амбасадором Південної Африки у Вашінгтоні.

Зенон Городиський

ДО ІСТОРІЇ ПОВСТАННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

III.

Усі заходи і зусилля організації державного життя не приходили легко. Їх треба було здобувати крок за кроком, різними заходами, інтервенціями, протестами перед окупаційною німецькою владою, або шляхом доконаних фактів. У початковій стадії праці УНРади в Києві відомий проф. Ганс Кох прямо говорив про необхідність „ставлення німців перед факти доконані". Важко сказати, якими мотивами руководився він, але, як відомо, ані він, ані невеликий гурт німців, які поділяли його думку, не могли стримати погромницької політики гітлерівського окупаційного апарату в Україні. На жаль, ще й дотепер не появилися друком документальні дані про всі ті непростимі звірства німецьких окупантів над українським народом в часі Другої світової війни, а наші недруги навіть поширюють думки про пронімецькі симпатії українського народу в часі цієї війни.

На ділі, наш нарід, а в тому і Українська Національна Рада в Києві, були жертвою німецького окупаційного терору. Як у столиці, так і в різних осередках України Українська Національна Рада відограла велику ролю, ставши на ділі фактичним репрезентантом і захисником прав українського народу в часі німецької окупації України. Про її постання і працю, а зокрема про умовини життя в Україні в часі німецької окупації складено окремі звідомлення і документи, які передано через Пресове Бюро, очолюване д-ром Богданом Кентржинським в Гельсінках, а опісля в Стокгольмі, до амбасад невтральних і альянтських держав.

Ролю і значення Української Національної Ради в Києві віддзеркалює переписка голови Української Національної Ради у Львові Митрополита Андрея Шептицького з головою УНРади в Києві проф. М. Величківським. В одному з листів (листопад 1941) Митрополит А. Шептицький пише: „При першій нагоді, Пане Професоре, скличте Пленум Української Національної Ради і на цьому Пленумі поставте питання про державний герб України. До нашого державного герба необхідно додати зверху хреста. Коли б ми в часи наших визвольних змагань в 1917 - 1920 рр. мали зверху нашого державного герба хрест, то не втратили б своєї держави, як це сталося без хреста. Але цього не ставте від мого імені, щоб, бува, не подумали, що ми, галичани, хочемо мати верх у політиці країни. Ми, Галицька Україна, є тільки малою волостю єдиної соборної Української держави".

Як бачимо, цим листом галицький Митрополит і голова УНРади у Львові визнав Українську Національну Раду в Києві за тимчасову Конституанту і найвищим керівним органом визвольно-державної політики в тодішніх умовинах українського життя.

Також Президент УНР в екзилі Андрій М. Лівицький відчув велике державно-політичне значення УНРади в Києві і прислав до Президії УНРади свого представника в особі адвоката Миколи Багринівського, колишнього міністра юстиції Уряду УНР в екзилі, який уважно слідкував за працею і ростом авторитету УНРади в Києві.

„Недовго гомонів Київ відкрито пісню національного відродження та недовго працювала відкрито УНРада в Києві та у Львові", — писав сеньйор Українського Націоналістичного Руху ген. Микола Капустянський. Німецька окупаційна влада на державно-національне відродження центральних і східніх українських земель відповіла жорстоким наступом, терором, масовим винищуванням українських патріотів. Гинули від куль і на шибеницях в Києві, в горезвісному Бабиному Ярі, в Полтаві, Харкові, Дніпропетровську, Житомирі сотні й тисячі синів і дочок Соборної України. Згинули Іван Рогач, Олена й Михайло Теліги, Орест Ольжич-Чемеринський та багато інших. ОУН втратила понад 4,000 своїх відданих членів, сотні тисяч українських вояків морено голодом в таборах полонених, мільйони української молоді — хлопців і дівчат вивезено на примусові роботи до Німеччини.

Українська Національна Рада, хоч і заборонено було їй окупаційним режимом вести відкриту діяльність, організувала широкі вияви протесту проти гітлерівських окупантів серед нашого народу по всіх українських землях, висилала протестні меморіяли до німецького уряду, передаючи їх рівночасно урядам невтральних і альянтських країн, інформуючи їх про стан облоги в Україні як про повстансько-революційну боротьбу та широкий протинімецький спротив населення України. Дехто з сучасних еміґраційних авторів легковажно ставиться до протестної акції Президії УНРади та не доцінює політичної ваги меморандумів, висиланих тоді німецькому урядові, які були відважно підписані головою УНРади проф. М. Величківським, Президентом УНР в екзилі Андрієм М. Лівицьким, Митрополитом Андреєм Шептицьким, ген. Омеляновичем-Павленком і головою ПУН — полк. А. Мельником.

Українська Національна Рада виявила себе ініціятором і координатором спільної протинімецької постави українського політичного світу. Ці документи в обороні українського народу стали доказом німецького терору в Україні і були передані як обвинувачувальний матеріял до актів нюрнберзького процесу.

Німцям попав в руки манускрипт документу „Революція рве кайдани", в якому, поруч інших справ, подано було джерельні дані про терор гітлерівського режиму в Україні. Приписуючи авторство того документу Ольжичеві, ґестапівці довго пошукували за ним і, остаточно вони його заарештували, то не диво, що з усіх політичних в'язнів ґестапівці таки Ольжича замордували, бо вбачали в ньому головного ініціятора УНРади і небезпечного організатора протинімецької дії українського підпілля.

Відступ німців з України заставив українських патріотів або належно приготовитись до дії в умовинах совєтської окупації, або евакуації на Захід тих, яких чекала в умовинах совєтської дійсности каторга чи смерть. Вийшовши з німецького ув'язнення, голова УНРади проф. М. Величківський офіційно займався церковними справами і якийсь час перебував в околицях Почаївського району, де його брат о. Димитрій був благочинним того району. В тих околицях перебував проф. М. Величківський від серпня 1943 року, а в грудні того року він декілька разів перебував у Львові. Декілька його зустрічів із Митрополитом Андреєм Шептицьким дали нагоду для основної виміни інформаціями про ситуацію на Україні, працю УНРади, необхідність виїзду з України великого числа української інтеліґенції і, очевидно, про стан відродження Української Православної Церкви, якою завжди цікавився Митрополит Андрей Шептицький. В тих розмовах виринула думка про доцільність злуки Київської УНРади і Львівської УНРади.

(Продовження буде)

ТРИБУНА ПОЧЕСНИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗУ

Ч. 7. СЕРПЕНЬ 1984

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ

Сидять (зліва доправа): Ґеновефа Жеребняк, Марія Чучман, інж. Степан Куропась, Йосип Писогір і д-р Анна Чопик. Стоять (зліва доправа): Антін Драган — редактор-емерит, д-р Ярослав Падох і Володимир Запаранюк. Нема на фотографії Марії Душник, тому додаємо індивідуальну фотографію.

Марія Чучман

У 90-річчя УНС

Цього Божого року, 1984, обходимо 90-ліття УНС, нашої найстаршої і найсильнішої організації у вільному світі. Не думаю, що десь українець, який не знав би про цю нашу організацію. 90 років — це довгий шмат часу. Два покоління, які клали підвалини під ту нашу твердиню, вже її не оглядали, але їх труд і праця були тими цеголками, на яких та будівля стоїть. У багатьох місцевостях наші товариства, а головно Відділи УНС, святкують 90-літній ювілей. Багато наших світських і церковних організацій прислали свої побажання, що є доказом пошани і популярности цієї організації. Тяжко собі уявити наше громадське і культурне життя без УНС і його органу „Свободи", яка допомагала виробляти і зберігати в наших поселенців в Америці і Канаді свідомість їхнього національного походження та причинилась багато до виховання десяток тисяч свідомих громадян. На перших зборах, на яких створено УНС, розвинувся і піднявся високо на американській землі жовто-блакитний прапор, топтаний тоді москвофілами й іншими ворогани українського народу.

Ще живуть між нами такі українці, що були свідками і учасниками творення церковного і народного життя в Америці, або наслухались про це від тих, які це життя започаткували, а в першу чергу, УНС і його „Свободу". Ґз свідомих українців, який перший вступив на американську землю був, мабуть, Агапій Гончаренко, чернець Печерської Лаври, який бачив живим Тараса Шевченка. Особа Гончаренка обвита романтикою, включно з його хутором „Україна". Він перший називав себе українцем, вживаючи назви „Україна" і „український". В тих початках в Америці треба було шукати життя в сірій масі, а з нею в тих ідейних одиницях, що віддали Україні ідеї, серце і душу. Вони допомогли ту масу зорганізувати на церковному і народному полі і надати їй виразного українського обличчя.

Дня 22-го лютого 1894 основано в Шамокіні, стейті Пенсильванія, запомогову братню організацію УНС. З малого союзового почину виростає організація з десятками тисяч членів, що стає зрозком, піонеркою май же в усіх галузях організаційного життя американських українців. Була це дуже тяжка праця, але сильна віра доконала всі труднощі і перепони, які стояли їй на перешкоді.

Колишній прем'єр Канади МекКензі Кінг, з нагоди золотого ювілею УНС в 1941-му році, сказав у своєму привітальному листі таке: „Добре робимо, що віддаємо честь і пошану піонерам, які зайшли до далекої Канади, щоб там поселитись і жити на свободі...".

Тепер ми з нагоди 90-ліття ювілею УНС віддаємо йому належну честь і пошану за те, що він дав почин усьому нашому народному життю. Він допомагав в організуванні громадського і церковного життя, допоміг зберегти прадідну віру, українську мову, звичаї, обичаї, видавав популярні книжки, які допомагали нашій дітворі в науці української мови.

Друга світова війна принесла великі зміни в цілому світі, а також і для нас, українців. Тисячі наших людей покинули рідний край і після величезних трудів знайшлись на майже всіх континентах світу, а також в Америці і Канаді. З приїздом великого числа і з високо кваліфікованими людьми прийшли і великі зміни в організованому житті американських українців. З приїздом тисяч українців до Америки зріс і УНС та став великою українською організацією, з його хмародером і безліччю домів та найбільш мистецькими церквами. З тим створились нові як дорослі, так і молодечі організації, і взяли провід від старших, які будували наше життя в Америці і Канаді.

Ми, які живемо у вільних країнах світу, де можемо розбудовувати наше життя в кожній ділянці — політичній, господарській, мистецькій — не сміємо забувати, що велика частина нашого народу живе в тяжких обставинах, в неволі, під московським караулом. Це вперш у чергу до нас відносяться слова Богдана Лепкого:

Хоч Ти багатий і свобідний нині,
За океаном знайшов свій рай,
Про тих, що ходять у підраній свитині,
Не забувай, не забувай.

СЕКРЕТАРІ! ЧИ ВИ ВЖЕ НАМІТИЛИ ПЛЯН ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ НА ОСТАННІ ЧОТИРИ МІСЯЦІ ЦЬОГО ЮВІЛЕЙНОГО РОКУ? ЯКЩО НІ, ТО ЗРОБІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО. НЕХАЙ НЕ ПРОМИНЕ ВІДТЕПЕР АНІ ОДИН ДЕНЬ, ТИЖДЕНЬ ЧИ МІСЯЦЬ БЕЗ ПРИЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДЛЯ ВАШОГО ВІДДІЛУ ТА УНСОЮЗУ!

Call for Active Participation

Having served 16 years as a UNA Vice-President and having been involved in various UNA activities, I seem to have come full circle to the point where it all started. For several years before I became an executive officer, I was actively engaged in the organization of new members and helped to build up Branch 293 in South Brooklyn, N.Y. Over the years I have continued this activity, organizing at least 10 members annually. Although it was easier to sign up new members some 29 years ago than it is today, still those interested in the continued expansion and growth of the UNA are exerting their efforts in this regard.

Марія Душник

In recent years the UNA has grown financially and in other areas, but it has not kept pace in the organizational sector. Obviously, a steady infusion of a sufficient number of new members to offset deaths and other losses is the lifeblood of every fraternal organization. Although efforts are being made to find new organizers and to engender greater interest among UNA districts, branches, branch secretaries and other officers, organizers and convention delegates, the necessary spark does not appear to have been rekindled.

Therefore, it is incumbent upon all of us, including present officers, honorary members, former officers and even individual members, in a spirit of fraternalism, to come to the aid of the UNA and participate in its organizational resurgence to ensure its continued and multi-faceted development.

Mary Dushnyck

Reminiscences

The Ukrainian National Association (Batko-Soyuz) has had quite an influence on my life over the years.

It was the UNA which sponsored the formation of the Ukrainian Youth League of North America, and it was the first editor of The Ukrainian Weekly, Stephen Shumeyko, who nurtured it in its early years.

My first contact with UYL-NA was at the Olympiad and convention held in the City of Brotherly Love, Philadelphia, in 1936. The Olympiad was a great success, and it is too bad that it has not been repeated. With all the various Ukrainian organizations existing in the U.S., it would be a wonderful thing if they jointly sponsored an event, on a non-political basis.

I was very young lady when I attended this convention, and coming from Boston, where the Ukrainian population was small, it made quite an impression on me, and from that time on, I made an effort to attend the UYL—NA conventions thereafter. These Labor Day conventions were held in different Ukrainian communities each year, and they gave me an opportunity to learn about them and to meet a vast number of first-generation Ukrainians.

During the concentions, young people would gather in various rooms in the hotel, and have fun, singing with great gusto Ukrainian folk songs, with English parodies. Over the years, we acquired quite a repertoire. Just a short time ago, there was a UNA Senior Citizens Association conference at Soyuzivka, attended by many former Youth Leaguers. As in days past, we gathered with spouses and friends, and even though we were from various parts of the United States, to our amazement, we all knew the same songs. It seemed that we were back at one of the League conventions and that our love for the Ukrainian song and Ukrainian fellowship had not diminished over the years.

One of the great successes of the Youth League was the publication of the "Ukrainian Arts Book", put together with a song and a prayer for money was hard to come by. It was my pleasure and privilege to know one of the principal motivators (often referred to as the mother of the book) Olya Dmytriw, who gave so much of her time to make the book the success that it was.

The Youth League published a magazine called the "Ukrainian Trend," filled with articles on Ukrainian customs and Ukrainian history, all of which were a good source material for me.

The UYL-NA became the training ground for future officers of the UNA. Two of the presidents of the UNA, Joseph Lesawyer and John Flis, were once officers of the UYL-NA. Other Youth League officers who became members of the Supreme Assemblies of the UNA were Michael Piznak, Genevieve Zepko-Zerebniak, Myron Kuropas, Taras Szmagala, John Evanchuk, Taras Maksymowich and myself. Former manager of Soyuzivka Daniel Slobodian was also a former officer of the League.

I rejoiced with the UNA members at the dedication of Soyuzivka in 1952, which has over the years become such an important asset in the life of Ukrainian Americans.

I was elected Supreme Advisor of the UNA at the 23rd Convention held in Washington, D.C., in 1954, and reelected at five subsequent conventions, and am presently an honorary member of the Supreme Assembly.

During these past 30 years I attended every annual meeting and convention, and as a Supreme Advisor, I was involved in setting policies, plans and programs which have benefited UNA and its members. I have watched the UNA become the largest Ukrainian fraternal society in America.

Among some of the memorable events which I attended as a result of my association with the UNA was the dedication of the Taras Shevchenko monument in Washington in 1964; several political conferences sposored by the UNA in Washington, where I met many senators and congressmen; the private UNA reception for Cardinal Slipyj, our beloved Patriarch of the Ukrainian Catholic Church; the dedication of the Taras Shevchenko and Lesia Ukrainka statues at Soyuzivka, and the meeting of Lesia Ukrainka's sister at the latter dedication; UNWLA conventions; National Fraternal Congresses (I became president of the New England Fraternal Congress) and I was invited to speak at various UNA functions in New England.

It was a pleasure to have met on a close personal basis, the members of the various Supreme Assemblies of the UNA, all of them distinguished in their own right, because of their accomplishments, or their activities in various Ukrainian organizations and Ukrainian communities throughout the United States and Canada.

Some of them are no longer with us: Dr. Michael Danyluk, Nicholas Dawyskyba, Wolodymyr Didyk, John Evanchuk, President Dmytro Halychyn, Gregory Herman, William Husar, Wolodymyr Kossar, John Kokolski, Peter Kuchma, Dr. Luke Myshuha, Peter Pucilo, Olena Shtohryn, Roman Slobodian, Stephen Shumeyko, Bohdan Zorych, Wolodymyr Gallan. I have many fond memories of them.

All of my associations with the UNA sponsored Ukrainian Youth League of North America and the Ukrainian National Association have enriched my life and have been a profound influence on my love for Ukraine and its people.

Now that I am living in New Mexico, where Ukrainians are few and far between, the "Svoboda" and The Ukrainian Weekly, the annual meetings of the Supreme Assembly and the conventions help to keep me in touch with what is so dear to me, the Ukrainian way of life.

Anna Chopek

Степан Куропась

УНСоюз у поході

Стоять (зліва доправа): покійний Іван Іванчук, покійний Володимир Дідик, покійний Володимир Гірняк і інж. Степан Куропась.

Був такий час і того роду комунікати у „Свободі", що подавали істину про великий ріст УНСоюзу. Був такий час, коли в справі походу УНСоюзу забирали слово ті, що хотіли завершити похід до 100 тисяч членів. Для зорганізування такого походу була ідея і були люди. „Свобода" того часу була дійсно на службі народу, на службі УНСоюзу.

Щоб зорганізувати такий похід, треба було мати союзових ентузіястів, треба було зорганізувати союзові похідні групи, які могли їхати в загрожені міста і села, їхати в райони і пропагувати Велику Ідею УНСоюзу та його росту, що зродилася 22-го лютого 1984 року в день Вашінгтона.

Союзова „армія", потребувала того, чого потребує кожна армія в поході. Для української армії, що перейшла ріку Збруч, треба було ясної мети про те, що робити, треба було мобілізуючого гасла, щоб піднести його дух, який впав по втраті Західньої України. Таке гасло треба було — як каже гуцул, — „відумати". І видумали! „Йдемо на Київ, а через Київ на Львів!" Бойовий дух підняв силу армії, яка рішила і взяла Київ.

Хто має творити похідні групи УНСоюзу в терен? Звичайно, що Екзекутива, а їй допомагати члени Головного Уряду. Головний радний, контролер чи навіть заступник чи заступниця головного предсідника мають тут поле до попису.

Зі звітів Головного Уряду виходить, що ми маємо потенціял командирів похідних груп, які можуть додати вогню до кампанії, але маємо і таких, що як їх витягнути на сцену, вони не мають що сказати, а потім, у звітах на Річних Нарадах Головного Уряду, звітують гордо, що вони вчаться, або що ходили на похорони і христини. Що дає для УН Союзу присутність головного урядовця на того роду імпрезах? Це справа пошани для померлих і новонароджених. Це потрібна присутність, бо урядовці не можуть бути „печерними" людьми. За головства Миколи Мурашка, менше за Дмитра Галичина, головні радні здавали звіт і додавали „Я допомагав секретарям Відділів, як вони до мене зверталися!" „Хто знає, чи ви їм допомагали?" — коментував Мурашко. Галичин був більше толерантним.

В часі, коли УНСоюз найбільше зростав по Другій світовій війні, УНСоюз мав готових людей по районах, які, готові були взяти на себе місію зміцнення УНСоюзу в Америці і Канаді. Звичайно, самі командири союзових похідних груп не вистачають, треба помічників, яких Екзекутива не має на складі, вони є по округах, і їх треба знайти. До тих, що самі вміли діставати членів і вміли інших заохотити і знайти помічників, належали: головний контролер Володимир Гірняк, що діяв в Канаді, в Торонто і Віндзорі, а відтак був обласним організатором в ЗСА, в районі Чикаґо, Клівленду і Янґставну. Він з приходом нової еміґрації їздив по таборах дроворубів, де працювали наші люди, куди не міг доїхати автом чи потягом і їздив саньми зі псами! Він програв у виборах і якийсь час „гнівався", але трійця, що на знімку, навернула його знову до праці.

Головний контролер Іван Іванчук, родом з Канади, опанував Дітройт; діяв у Чикаґо, заклав Відділ 183-ій ім. Мазепи в Дітройті, був усе в перших рядах організаторів.

Головний радний Володимир Дідик перший відкрив ворота з Дітройту до Канади, разом з Павлом Дудою, якому вже 88 років і якому ще рука не трясеться, як пляшкою обслуговує гостей — так він каже і я сам бачив. Його друг Микола Мота, якому щойно 83 роки, цього не потрапить в Торонто. Іванчук, Дідик, Гірняк, уже покійні, і я пишу про них, бо як не я, то хто?

Про себе писати не личить. Був 25 років головним контролером і 8 років заступником головного предсідника УНС. Оснував сім Відділів УНСоюзу, один з них за 10 років досягнув числа 900 членів. Ще тепер тут і там покажеться якась „зірка", що наслідує чвірку, що на знімку. Тому Союз не зростає не з вини безробіття, інфляції чи іншої недуги, а з вини членів Головного Уряду, — скажімо собі правду в очі!

Степан Гавриш

ЩО НАМ ПРИНЕСЛО ПЕРШЕ ПІВРІЧЧЯ ЮВІЛЕЙНОГО РОКУ

Перша половина союзового ювілейного року вже за нами, тому і пора поставити питаня, як вели організаційну працю понад 420 наших відділів в Америці й Канаді, об'єднані у 30-ох Округах.

Повну статистику наших здобутків і втрат за цей час чітко подав головний секретар Володимир Сохан у звіті Рекордового Відділу, а ми обмежимось до загальних організаційних підсумків цього півріччя. При цьому слід поглянути вперед і намітити найбільш пекучі завдання, виконання яких вимагає від нас великий 90-річний ювілей нашої заслуженої установи.

Оглядаючи пройдений піврічний шлях, передусім шукаємо за відповіддю на основне питання: чи виконали ми свій ювілейний обов'язок у тому часі? Чи подбали ми про справді ювілейні здобутки, які міг принести тільки збільшений ювілейний труд? Хоч у такий святочний час як ювілей є звичай говорити тільки приємні речі, то, на жаль, нам слід з повною відповідальністю ствердити, що ми не виконали нашого ювілейного обов'язку, як того бажали.

Забагато інертних відділів — замало успіхів

За перше півріччя 1984 року ми здобули 1,059 нових членів, забезпечених на 5,000.000 долярів. Якщо говорити про суму забезпечення, то можна сміло сказати, що є поважною й імпонуючою, але придбання лише одної тисячі членів не вистачає на покриття поважних втрат у членстві, зв'язаних із смертністю, виплатою вивінувальних грамот, а то і суспензи, і тоді УНСоюз замість ювілейного доробку має дефіцит. Де шукати причини того, що за повних 6 місяців ювілейного року придбано лише 1,059 членів? Відповідь на це та, що, на жаль, забагато відділів є інертними, помимо того, що УНСоюз має найдешевше забезпечення, як для молоді, так і старших, а при тому виплачує своїм членам найвищу дивіденду. Тому мусимо собі ясно сказати, що таким повільним кроком, яким ми йшли в першому півріччі цього року, ми дальше йти не можемо і не сміємо, якщо у нас є почуття відповідальности за майбутнє нашої установи й бажання відзначити як слід його світлий ювілей.

Приклад до наслідування

Ми були б невдячними, якщо не згадали б, що в минулому півріччі чимало наших відданих секретарів й інших відділових урядовців працювали з посвятою, приєднуючи нових членів для Союзу. Тому особливо прикро, що їхні здобутки поменшують інші союзові відділи та урядовці, які або зовсім не працювали на організаційному полі, або працювали несистиматично й замало.

Згадуючи тих союзовців, які своєю працею виказали відданість Союзові і стали прикладом для інших, перш за все, згадаємо головного радного і голову 231 Відділу Василя Пастушка, який в першому півріччі придбав рівно 50 нових членів. А голова Округи Торонто, Канада, та рівночасно голова 407-го Відділу Василь Шаран із секретарем Ю. Міськовим придбали 34 члени. Голова Округи Пассейк та голова 42-го Відділу Іван Хомко, разом з секретарем Іваном Блихою, придбали 28 членів. Головний радний, голова Округи Рочестер і секретар 316-го Відділу Володимир Гавриляк придбав 23 члени, а 22 члени придбав молодий секретар 360-го Відділу Осип Гаврилюк. Рівнож заслужена союзова „зірка", секретарка 25-го Відділу Квітка Стецюк придбала 21 члена, а Олександра Дольницька, секретарка 434-го Відділу, придбала 20 членів. До того слід долати, що понад 30 секретарів-секретарьок у першому півріччі вже приєднали 10 і більше нових членів, а між ними головні радні Гелен Олек-Скат, Анна Гарас, Текля Мороз, Андрій Джула та Роман Татарський.

Згадуючи поодиноких секретарів та відділи, не можна поминути союзові Округи, які в першому півріччі виконали свої квоти на 100 відсотків, себто придбали половину призначеної їм ювілейної річної квоти. До цих Округ належать: Лігай Веллі (голова головна радна Анна Гарас), Монтреаль Канада (голова — головна радна Текля Мороз), Рочестер (голова — головний радний Володимир Гавриляк), Балтимор (голова — мґр Богдан Ясінський), Пассейк (голова — Іван Хомко), Ніягара, Канада (голова — адвокат Богдан Долішний), Твердого Вугілля-Шамокін (голова — Тимко Бутрей), Вілкс Беррі (голова — Василь Стефурин), Скрентон (голова — проф. Микола Мартинюк) і Вунсакет (голова Леон Гардінк).

З-посеред Округ, які в першому півріччі придбали найбільше число нових членів, Філядельфійська Округа веде перед, придбавши 162 члени. Округу очолює її голова Петро Тарнавський. Округа Чикаго в тому часі придбала 95 нових членів; її головою є Михайло Ольшанський. Округа Торонто, яку очолює Василь Шаран, придбала 63 члени, а Округа Дітройт, яку очолює головний радний Роман Татарський, придбала 58 членів. По 50 членів придбали Округи Ню Йорк, де головою є Микола Хоманчук, і Джерзі Сіті під головством Володимира Білика.

Назвавши десять Округ, які за перше півріччя виконали свої квоти на 100 і більше відсотків, маємо надію, що й інші, а головно метрополітальні Округи, підуть за їхнім прикладом. Це відноситься і до відділів, які за 6 місяців ювілейного року не придбали ще ні одного члена. Тому апелюємо до всіх відділових урядовців включитися в організаційну кампанію і допомогти Союзові придбати до кінця року стільки нових членів, щоб можна було покрити всі природні втрати, а при тому мати кілька сотень надвишки.

До нових перемог в ювілейному році УНС

Коли цього року при кожній нагоді згадуємо 90-річний ювілей Батька Союзу, то згадуємо неоцінені заслуги Українського Народного Союзу для розвитку кожної клітини нашого національного життя в Америці і в Канаді. Ми не збираємось вичисляти тут ті заслуги, бо про це можна писати томи книг, але спитаймо себе: як виглядало б українське культурне, громадське, господарське, а то й політичне життя Америки й Канади, якби не було УНСоюзу?

Безпосередньою метою нашої братської організації було і є матеріяльне забезпечення її членів та їхніх родин. Це важлива справа; не дай, Боже, скоїлось нещастя, а відтак прийшла смерть і тоді родина знає, хто принесе першу поміч — Союз. Але забезпечення - це далеко не одинока головна мета УНСоюзу. Коли б ми мали на увазі саме тільки забезпечення, то наші земляки могли придбати його в першій-ліпшій комерційній асекураційній установі без наших заходів — трудів. Нам не треба їздити, тудитися, переконувати, відбувати збори, наради, влаштовувати курси, видавати пресу та інше.

У нас бо , в УНСоюзі, поза цією безпосередньою метою, себто забезпеченням, є ще інша і дуже важлива мета, якої не має найбагатша чужа комерційна компанія. Український Народний Союз від перших днів свого існування, крім несення допомоги членам у нещасті, займався культурно-освітньою працею. Майже у всіх місцевостях, де існували Відділи УНСоюзу, відкрито вечірні й суботні школи навчання мови в слові і письмі. В той же час єдина українська газета „Свобода" дбала про те, щоб прибулі еміґранти залишилися при вірі батьків й зберігали вірність своєму народові. В багатьох місцевостях при Відділах УНС були заложені бібліотеки, які спроваджували книжки зі „старого краю". У більших громадах завдяки Відділам УНСоюзу існували аматорські гуртки, хори чи оркестри, які були окрасою союзових чи національних свят.

Очевидно, що з часом, коли в наших громадах постали окремі організації для виховно-освітніх цілей, вони мали і мають повну підтримку від УНСоюзу і його Відділів та Окружних Комітетів. УНСоюз служить українській громаді виданням щоденника „Свобода", англомовного „Тижневика" та дитячого журналу „Веселка", як також фінансуванням видань різних авторів як українською,так і англійською мовами. Тут зокрема треба згадати про епохальне видання Англомовної Енциклопедії Українознавства, яка є нашою „метрикою і леґітимацією" для англомовного світу. Тільки УНСоюз міг собі фінансово дозволити на таке коштовне видання.

Нав'язуючи до згадки про важливіші почини і досягнення УНСозюу не можна не згадати про союзову оселю Союзівка, яку популярно називають „клаптиком України на американській землі. Коли говорити про її вартість в грошах, то можна її оцінити на приблизно 1,500,000 дол., але в національному аспекті вона не має ціни. За понад 30 років її існування тисячі українських дітей були учасниками дитячих таборів, школи українознавства, гри на бандурі, тенісових таборів чи науки національних танців. Всі вони, побувши навіть короткий час на Оселі, поверталися домів горді із того, що є українцями. А до цього слід ще додати, що сотні нашої молоді, працюючи на Оселі,нав'язали знайомство, а відтак поженились та заложили родинне вогнище. Все це завдяки УН Союзові, а не комерційним компаніям, які в національному аспекті нічого не можуть нам дати.

Треба також згадати, що 10 років тому збудовано 15-поверхову Українську Будівлю, яка стала гордістю всіх українців, бо немає іншої української установи у вільному світі, яка здвигнула б таку імпозантну будівлю, вартість якої сьогодні доходить до 35,000,000 долярів.

За такий довгий час існування УНСоюзу можна навести безліч різних фактів про многогранну працю. Згадаймо ще про фінансові дотації українським суспільно-громадським, молодечим, спортовим та іншим організаціями і установам, як і нашим Церквам. Додати до цього низьковідсоткові позички на будову Божих храмів усіх українських віровизнань та будову українських народних домів, і тоді говоритимемо про мільйони долярів. Не можна поминути й стипендійного фонду, з якого тисячі наших українських студентів одержали і далі одержують безповоротні стипендії для учнів вищих шкіл, як також грошові подарунки для ґрадуантів шкіл українознавства.

Згадати ще, що УНСоюз має колекцію історичних фільмів з конвенцій, різних імпрез на Союзівці, посвячення Союзової Будівлі, а останьо фільм продукції Славка Новицького „За стерном долі". Всі ці фільми будуть дорогоцінними для майбутнього покоління, а головне тих, які відзначатимуть 100-річчя Союзу.

Аналізуючи коротко працю Союзу в році його світлого ювілею, ми повинні оцінити те, що було зроблено, а рівночасно застановитися над дальшою долею нашої установи. Правдою є, що більші і менші союзові Округи — громади вже відзначили або відзначать цей ювілей відповідними імпрезами, бенкетами-концертами. Цим шануємо установу й піонерів, які поклали ґранітні підвалини під цю нашу братську установу. Але щоб Український Народний Союз залишився і надалі тим найбільшим, то в його ювілейному році треба збільшити організаційну працю. Це відноситься до всіх відділових урядовців й поодиноких союзових патріотів-ентузіястів.

В заголовку цієї статті сказано: „До нових перемог в ювілейному році УНСоюзу". До яких перемог? Очевидно, що в першу чергу до збільшення Союзу новим членством. Цього вимагають від нас ті, які 90 років тому трудилися, працювали у невідрадних обставинах й залишили нам заповіт, щоб об'єднати всіх українців в своїй рідній братській організації" - Союзі. Тож виконаймо цей заповіт, збагатім УНС в його ювілею чотирма тисячами нових членів. Це буде наша спільна і найбільша нова перемога!

Чому самі собі недовіряємо?

(сг). — Теперішня ювілейна кампанія за побільшення членства в Українському Народному Союзі спонукає до різних міркувань. Насувається питання, чому в свідомій українській громаді, яка гордо реклямує, що вона становить півтораміль йонову частину загального населення ЗСА, а до того ще біля 700,000 українців у Канаді, так трудно в обидвох цих країнах приєднати 3,000-4,000 членів в одному році? До того членство в Союзі не є якоюсь „жертвою-даниною", це — життьове забезпечення, що може стати великим порятунком для родини на випадок коли її хлібодавцеві прийдеться попрощатись з цим світом.

Проголошуючи в січні цьогорічну ювілейну кампанію, метою якої є придбання 4,000 нових членів, насувалось питання: чи українська громада обидвох країн піде назустріч установі, яка 90 років є на службі громади? І як би оптимістично ми не думали, турбує питання, чому наші земляки такі податливі на приєднування їх до різних неукраїнських комерційних забезпеченевих установ, а такі глухі вступати до рідної установи? Чому наші люди купують у чужих установах забезпечення на високі суми, а в УНСоюзі „на відчіпного" — 1,000 дол., щоби, як колись казали, „стояти в „Свободі"? Чому наші люди-патріоти не запитають себе і не дадуть на це зразу відповідь: що дає українській громаді чужа установа, в якій вони забезпечують себе і свою родину, а що дав і далі дає УНСоюз, чи інші наші українські Союзи? Чому наші люди часто без надуми повторюють фразу, що, мовляв, у чужій установі є „кращі" умови забезпечення? Перш за все, треба провірити таке твердження й переконатися,чи воно справді відповідає дійсності. За тими „кращими умовами" ховається наше почуття меншовартости, і тому все, що є чуже, виглядає кращим. Коли до нашої хати приходить представник нашої установи і рідною материнською мовою дасть пояснення про умови забезпечення у своїй українській братській установі, то здебільша для нього не знаходять часу. Треба, мовляв, їхати на „шапінґ", їхати до лікаря, або „вачувати" гру бейзболу, або десятки інших „ексклюзів" — викрутасів. Але коли до наших людей прийде представник чужої забезпеченевої установи і скаже, що його дідо чи баба народились „на Київ", то це вже „земляк", і тоді нема перешкод, беруть забезпечення на поважні суми, а до підписаного контракту навіщо, мовляв, заглядати, можна довіряти. Щойно по роках приходить розчарування, але про це нікому не кажуть, і в цей самий час не раз і не два попаде Союзові.

Є ще багато більше таких турботливих і незрозумілих виявів недовір'я. Але коли будь-який чужинець запитає американських українців, як є зорганізована українська вільна громада, то кожний з них відповідає, що поза українськими церквами на першому місці є УНСоюз, який об'єднує кругло 80,000 свідомих громадян і має за собою величезні історичні заслуги в усіх ділянках нашого життя, включно з найбільшим у вільному світі українським щоденником, англомовним тижневиком,прерізними „виданнями", як українських, так і англомовних книжок і т.д. і т. д. Проте відсутнє почуття амбіції, гордости й обов'язку, щоб бути членом цієї установи з власною користю. Якийсь дивний брак зрозуміння, дивний брак належного підходу до збереження і розбудови тривких рідних установ. Котра ж українська установа, поруч із Церквами, найбільш стабільна у країнах поселення поза Україною, як не УНСоюз? Успіх чи невдача ювілейної організаційної кампанії УНСоюзу залежить від духової настанови української громади. Що ж вдіють сотні жертвенних союзових секретарів, які „оббивають" пороги проспектів, а результат — мінімальний. Громада політикує, забагато емоційности, батьки народу відбувають зустрічі, радяться, вживаючи багато поверхових фраз, а замало поважної призадуми і замало дій, керованих дійсними потребами — для добра цілої української громади.

ОКРУЖНІ КОМІТЕТИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ГОТУЮТЬСЯ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ 90-РІЧЧЯ БАТЬКА СОЮЗУ

Наступні союзові Округи Америки й Канади вже мають усталені дати святочного відзначення бенкетами і концертами 90-річного ювілею УНСоюзу: Округа Вілкс Беррі, субота 22-го вересня — голова Василь Стефурин; Округа Філядельфія, неділя, 23-го вересня — голова Петро Тарнавський; Округа Янгставн, субота, 29-го вересня — голова Естела Волошин; Округа Чикаґо, неділя, 30-го вересня — голова Михайло Ольшанський; Округа Рочестер, субота 6-го жовтня — голова Володимир Гавриляк; Округа Торонто, субота, 27-го жовтня — голова Василь Шаран; Округа Лігай Веллі, субота 3-го листопада — голова Анна Ґарас; Округа Вунсакет, субота 3-го листопада — голова Леон Гардінк, Округа Ню Йорк, неділя 9-го грудня — голова Микола Хоманчук.

Округи, що вже вшанували ювілей Союзу: Нюарк — голова Юліян Баранюк; Джерзі Ситі — голова Володимир Білик; Перт Амбой — голова Михайло Захарко; Пассейк — голова Іван Хомко; Ню Гейвен — голова д-р Михайло Снігурович.

Зміни у німецькім пенсійному законі

У 1984 році у німецькому пенсійному законі у Західній Німеччині зайшли зміни які можуть бути корисні для тих, що працювали у Німеччині.

1). Стареча пенсія у 65 років життя тепер признається тим, хто працював тільки 5 років; раніше треба було мати 15 років стажу. У ці п'ять років зараховується праця у Німеччині тільки на протязі 18-ти місяців, а 42 місяця в Америці. Зміна ця дуже важлива для тих, хто з якихось причин (хвороба) не могли працювати 15 років, зокрема для жінок-матерів, які, маючи малих дітей, працювали недовго.

2). Зміни для фахових працівників: раніше можна було дістати хворобову пенсію по п'ятьох роках праці. Тепер це дещо змінено. Сьогодні потрібно, щоб у тих п'ятьох роках останні три роки забезпечення було заплачене в цілості. Таке саме правило прийнято і у американському законі.

3). Вдова, яка знову вийде заміж, дістане відшкодування за два роки; раніше закон признавав їй п'ятирічне відшкодування.

4). Дитячий додаток: особи, які осягнули право на пенсію у 1984 році, не дістануть грошового додатку для дітей.

5). Цьогорічна підвишка пенсій прийшла 1-го липня 1984 року; вона становила три відсотки.

Микола Шпитко

ПОЖЕРТВИ НА ДЕМОНСТРАЦІЮ І КОНЦЕРТ У ВАШІНҐТОНІ

ЛИСТА ПОЖЕРТВ
на покриття видатків демонстрації 16-го вересня 1984 р.
за час від 12 червня до 15 серпня ц.р.

По 500.00 дол.: „Самопоміч" Українська Кредитова Кооператива в Ню Йорку,

По 30.00 дол. Український Народний Союз.

По 200.00 дол. Лєна і Роман Іваницькі, Українська Православна Кооператива в Ню Йорку, „Самопоміч" Кредитова Кооператива в Нюарку, д-р Микола Плаксій, д-р Юрій Руденський,

По 100.00 дол. Евдокія Дичко-Блавацька - в пам'ять покійної артистки українських театрів св.п. Марії Степової-Карпяк у сороковий день її смерти, Ігнат М. Білинський, Іван Галавей, Йосафат Жук, Зенон М. Комар, Ірина і Василь Іванчишин, Б. Королишин, Владика Василь Лостен, Надія Мандрусяк, „Провидіння", Головна Управа, Філядельфія, д-р Мирослав Прокоп, СУМА (Йонкерс), Кредитова Кооператива, Нестор Угера, Українська Громадська Централя Рочестер, Віра і Антін Шумейко,

По 75.00 дол.: Осип і С.П. Залухляк,

По 50.00 дол.: Анна і Роман Байляк, Марія і Мирон Барабах, д-р Юрій Бережницький, д-р Галина Бреславець, „Будучність" Кредитова Кооператива Дітройт, Олександер Вовк, Марія і Ярослав Волошин, Василь Гнатів, д-р Іван Говінський, д-р Роман Граб, Василь Ґуляк, Микола Дармохвал, д-р Микола Дейчаківський, д-р Павло Джуль, Володимир Дучинський, А.С. Качала, Зеновія і Мирослав Кулинич, Ольга Левицька, Степан Лісовський, проф. Іван Лобай, Мільдред Мілянович, д-р Леонід і Оксана Мостович, о. Любомир Мудрий, д-р Іван і Анна Новосівський, д-р Ярослав і Ірина Падох, Марія і Петро Патряк, д-р Юліян і Анна Політило, інж. Микола Семанишин, Степан Сливоцький, д-р Юрій Солтис, Евгенія і Константин Степовий, Андрій Третяк, Українська Федеральна Кооператива Рочестер, УНС Відділ 336, „Сокіл", Клівленд, Ольга і Юрій Федик, Олекса Хіч,

По 40.00 дол.: Микола Ґордон, Григорій Новак, о. Іван Ткачук,

По 30.00 дол.: Надія Андрус, Мирослав Бекіш, Ярослав Ґелета, д-р Василь Калинович, Корнель Краховецький, Омелян Михайловський, д-р Юліян Мовчан, д-р Василь і Марія Палідвор, Наталія Пурас, д-р Роман Рак, Атанас Слюсарчук, (174 Відділ УНС), Евген Стахів, Микола Тимків, Катерина Харкевич, Роман Юшкевич,

По 27.00 дол.: Іванна і Ярослав Олійників,

По 25.00 дол.: Данило Андерсон, Аліса і Микола Андреадіс, Христина Блаженко, Марія Бласків, д-р Роман Богонович, Ростислава і Володимир Бровар, Катерина і Андрій Бук, Юлія Вертипорох, Ніна і Микола Вроблевський, Іван Вислоцький, Осип Врубель, Дарія і Евген Гановський, Рома і Ігор Гайда, Петро Гетьман, Осип Глущик, Роман Грабець, Іван Ґупич, Іна і Юрій Дейчаківські, о. Василь Джеджора, Перль Дент, Ольга Дзядів, Ірина і Семен Дорощак, о. Юрій Дубицький, Анна і Михайло Думка, Марія і Тарас Дурбак, Михайло Дяків, проф. Едвард Жарський, д-р Теодор Залуцький, інж. Юрій Зеленський, Петро Земський, Юрій Іванків, о. прот. Василь Іващук, Ірина Ільницька, Богдан Кавчак, Омелян Каратницький, Сузанна Карпін, Роман Керницький, Прокіп Кісіль, Володимир Клебович, Ірина Клос, Ольга Кобзяр, Стефанія Кобелецька, Ольга і Михайло Ковальчук, Катерина і Юрій Ковінько, Михайло Козак, А.Л. Кольман, Мирослава і Богдан Кондра, д-р Ольга К. Коропей, Б. В. Корсунь, Адріян Крупський, Юрій Костюк, С. Корчинський, Володимир Кузик, Марія і Роман Кузик, Ярослав Кузьмин, Роман Кухта, Ольга і Давид Лозинський, Олександер Луцький, Роман А. Мельник, Остап Миськів, Ірина Місько, Олександер Мотиль, д-р М.Т. Наболотний, Анна і Іван Настюк, Степан Нечай, Стефанія і Іван Олійник, Захарій Орлецький, Аполінарій Осадца, д-р Роман Осінчук, о. Володимир і Неоніля Пелех, Лєна Печак, Докія Поліщук, Василь Притула, Данило Пушка, Марія і Богдан Робак, о. А. і А. Селепина, Ярослав Сидір, Орест Соробей, Михайло Сосяк, Іван Стебельський, Лідія Стебельська, Михайло Тимчук, Марія і Сидір Тим'як, Осип Турчин, Ілько Фал, д-р Олескандер і Ярослава Фаріон, Евстахій Федик, Осип Фіріщак, Роман Хаджай, Катерина Хамула, Р. і Л. Хомяк, Оксана і Юрій Храневич, Павло Шандрук, П. і Д. Шкафаровський, інж. Михайло і Віра Шпонтак, Любомир Щур, Алла і Августин Юзьвяк, д-р А. і Л. Якимів, Андрій Яріш, Микола Ясінський,

По 20.00 дол.: Вадим Андрієвський, Юрій Артюшенко, Теофіля і Богдан Артимишин, Ірина і Роман Бадяк, Петро Базелевський, Евген Балацкий, Петро Балей, Ред. Володимир і Марія Барагури, д-р Ярослав і Стефанія Бернадин, Варвара і Ярослав Білинський, М. Бобер, Еміліяі Володимир Бобяк, Микола Борецький, Іванна і Мирон Бучак, Петро Вільшинський, проф. Василь Винницький, Марія Вожаківська, Роман Вомпель, Василь Воронка, д-р Олена Врецьона, д-р Іван і Марія Галій, Юліян Гельбіґ Михайло Головей, Ольга і Ярослав Городецький, Зоріян Городиський, Петро Гудак, Василь Горячий, Текля Гусяк, Василь Ґіна, Зенон Ґоїв, Петро Ґула, Марія Ґрисяк, Іван Демків, Катерина Денисенко, Михайло Дзвінка, Любов Долинська, Юліян Дутко, Олена і Михайло Епиїв, Василь Єреґа, Володимир Залуський, Ольга і Ярослав Заремба, Микола Зацухний, Гаврило Зимбалюк, Марія і Степан Зубаль, Іван Жиґа, Ірина і Володимир Жила, Мая Карбонік, Володимир Карий, д-р Ярослав Качай, Петро Кіра, Василь Ковальчук, Теодозія Коґут, Розалія Козак, Яків Козарук, Мартин Колінчак, інж. Мирослав Колтунюк, Дамян Кордуба, проф. Іван Коровицький, Теодор Королишин, Микола Косарчин, Семеон Костів, Іван Кривуша, Михайло Кроль, Зиновія Кульчицька, М. Кушніренко, С. Л. Ладанай, Ярослав Лебідь, О.С. Літепло, Ярослава Лободич, д-р Василь Малиновський, Наталія Малкевич, Степанія і Микола Мартинюк, Володимир Михайлів, Ольга Мусаковська, Анна і Василь Натина, Евген Науменко, Олена Николишин, Н.Н. - Ню Йорк, Соня і Микола Петруша, Михайло Пилипчак, Орест Пітьо, Христина і Іван Плюта, Надія Попель, Антоніна і Дмитро Присяжнюк, Олена Романовська, Петро Рудий, д-р Юрій Савицький, Ірина Салук, Таня і Яків Сененко, Анна і Степан Секрета, Марія і Степан Сердюк, Евген Скоцко, Марія Стефанів, д-р Олександер Стрільбицький, Степан Струк, Марія Тарнавська, Л. Терпелюк , Спиридон Титла, Трохим Філон, Осип Федорика, Степанія Чайковська, Микола Чеддар, Юстина Чепеліс, Микола Чорний, Клявдія і Михайло Чорнодольський, Юрій Шавалюк, Катерина Шевчук, Олександер Шендюк, Марта Шехович, Петро і Анастазія Шпинда, Ольга Яхно,

По 15.00 дол.: Софія Адріянович, Мирослава Белей, Іванна і Роман Бобяк, о. Петро Весоловський, Франко Госонич, Звенислава Ґой, Володимир Дебайло, Олександер Дебрин, Михайло Дребич, Галина Єфремів, Марія Жовнірович, Гавриїл Зашко, Павло Івашко, Василь Камінський, Г.П. Клименко, Валентин Ковальський, Богдан Козак, Орест Колтунюк, Марія і Роман Копичук, Ярослава Кравчук, Катерина і Сильвестер Костик, Л.Б. Кутний, Дмитро Мельник, Петро Палашевський, Богдан Припхан, Микола Ракуш, Василь Садівник, Олександер Садченко, Богдан Саламаха, Мартин Солонинка, Ярослав Стасик, Олена і Мирослав Сявавко, Іван Харченко, Ярослав Чернявський.

По 10.00 дол.: Остап Андрушків, Ксеня Антипів, І. Бабій, Ірина Базиляк, Віктор Балабан, д-р Микола Бараболяк, Леся Бекерська, Ярослава Бенко, Анна Бич, Люба Білинська, Ю. Н. Білоконський, Дмитро Бобиляк, Ольга Бобровська, Ю. Боєчко, Володимир Бойко, мол., Василь Бойко, Іван Борис, д-р Роман Борковський, Корнель Бородайко, Петро Бурак, Олена Бурбан, Наталія Вайда, Ю.М. Вальчук, Степан Вачек, Петро Велечко, Михайло Вінар, І. Волинець, Ірина Волосенко, Олександра Волошин, Василь Гаврилюк, Федір Гайовий, Ярослав Галатин, Осип Галичин, Роман Гарвас, Михайлина Гевко, Олена Гентіш, Данило Голінка, Дмитро Головатий, Катерина Гончарів, Михайло Грабовський, Ольга Горбачевська, Антоніна і Петро Горбовий, Павло Греків, Реймонд Гриник, Михайло Гриник, Петро Грицак, Степан Гук, д-р Василь і Марія Гуцуляк, Михайло Ґаладза, Марія і Іван Ґумовський, Павло Ґут, Алла Давиденко, Яким Данилів, Андрій Данильчук Стела і Іван Дацків, Петро Дашко, Анастазія Двораківська, Аріядна і Сергій Де Василь, А. Демчко, Марія Дигдалович, Олена Дика, Катерина Довбенко, Володимир Дубицький, Юрій Заболотний, Орест Зазуля, Іван Зайченко, Іван Заковоротний, Петро Іванс, Михайло Ільків, Вікторія Караван, Ігнатій Кволик, Іванна Д. Керелейза, Михайло Кіналь, Іван Кіфор, Олександер Кобаса, Михайло Кобилянський, Розалія Кодни, Олена Макарушка-Колодій, Г.В. Король, С.Н. Коцибала, Юрій Кравець, Анастазія і Володимир Кравс, Галина Крохмалюк, Омелян Криштальський, Стефанія Крушельницька, Ярослава Кукіль, Емілія Кулик, Дмитро Кулинич, Іван Куліковський, Ю.М. Купчинський, Ольга і Микола Курчак, Марія і Любомир Лампіка, Евгенія і Михайло Леськів, Іван Лесько, Анна Литвин, Михайло Лоза, д-р Богдан І. Лончина, проф. Григор Лужницький, Христина Лукомська, Катерина Луцишин, М. Луців, Степан Луців, Осип Луців, Омелян Майбо, о. Іван Мак, Богдан Маланчук, Мирон Маланюк, Михайло Мандибура, Зенон Масловський, інж. Орест Мартинович, Олена і Володимир Матеєвич, Роман Мацюк, Іванна Мачай, Василь Мельничин, Степан Мисюга, Юрій Мичковський, Аделя Мірошниченко, Христина і Юрій Навроцький, М. Нагірний, Володимир Нанашко, Сергій Небожинський, Андрій Новіцький, Ірина Новицька, Михайло Панкевич, Зеновія і Ізидор Пасічинські, д-р Василь Пасічняк, Іванна Петик, Олександер Пелех, Р. Петерс, Зенон Питляр, Орест Питляр, Евген Піндичук, П.О. Покорна, о. Василь Покотило, Василь Попака, Петро Попович, Микола Прихоженко, Михайло Протас, Олександер Процик, Наталія і Бронислав Пруц, Олександер Рейтаровський, іван Ретроский, Петро Рожак, Евана і Михайло Роман, Іван Романець, Степан Ротко, Дмитро Рудий, Стефанія і Михайло Рудик, Евгенія і Володимир Саляк, Іван Свищук, Надія і Павло Світличний, Володимир Сенежак, Василь Сердюк, Ольга Сігельська, Богдан Соболта, Василь Сокіл, Іван Старейкий, Іван Старчак, Анна і Микола Стасів, Станлей Стефанов, Олекса Стовба, Мирослав Субтельний, П.Л. Сукмановський, Михайло Тарапацький, Стефанія і Василь Татчин, Р.С. Терлецький, Володимир Терновий, Степан Тимків, Е. Тишко, Михайло Трензa, Андрій Тропак, Евген Фаріон, Лідія і Мирон Федорів, Ольга і Евген Филипович, Нестор Филипович, д-р Б.А. Филипчак, Михайло Філь, Тадей Хохоляк, Петро Цап, Ольга Цар, Леонід Чабан, Володимир Черевко, С. Чучман, Петро Шатун, Анна Шафран, Х.М. Шкварко, мґр Теодат Школьник, Василь Шулевський, Анна і Михайло Яворський, Марія і Михайло Якубовський, архиєп. Павло Ямняк, Петро Ярема.

По 8.00 дол.: Богдан Гамерський.

По 7.00 дол.: Петро Мегик.

По 5.00 дол.: Роман Богаєц, пастор Володимир Боровський, Болодимир Буката, Микола Горішний, Василь Васів, Степан Вацик, Марта Віґанд, Марія Витвицька, Степан Волянський, Роза Воробель, Теодор Воробець, Петро Герасимяк, Петро Глива, Микола Гнатик, Марія Голуб, Анна Гоміцька, Володимир Гошко, Василь Грибик, Ольга і Володимир Гриньків, о. Тарас Павло Ґалонжка, Степан Ґлют, Марія Ґерус, Петро Ґрес, Дорота Дацків, Стефанія Дідощак, Федір Іскало, Анна Колішка, д-р Війоля Комаринський, Мирон Кривулич, Петро Крупа, Степан Кухлевський, Іванна Левицька, Микола Лешак, Микола Лінинський, Марія і Дмитро Логуш, М. Луців, Дмитро Лясевич, Сильвестер Мартюк, Ігор Мерещак, М. Мілєр, Микола Нагімяк, Анна Озераніц, Анна Печенюк, Анастазія Попик, Михайло Похмурський, Григорій Прилепа, Наталія Проць, Теодор Ракочий, Ольга і Анатоль Ромах, Василь Савчук, П. Сеник, Мирон Сенчишак, Дмитро Січ, Віктор Становір, Михайло Таран, Марта Татарська, Іван Телішевський, Григорій Тесленко, Степан Тутка, Ольга Федірко, А. Фраґніто, Дарія Цапар, Евген Чарториський, Теодора Шеремета, Д. Шимків, Михайло Шутович, Роман Яримович.

По 3.00 дол.: Теодор Лаврик.

По 2.00 дол.: Е.С. Кохан, Андрій Савицький, О. Франко Тамбурело.

По 1.00 дол: Олександер Ковган, Степан Слюка.

Крайовий Комітет всегромадського протесту проти російщення України щиро дякує всім особам і організаціям за добровільні датки на потреби демонстрації і концерту у Вашінґтоні. Комітет закликає інших піти їхніми слідами.

Згадка про св. п. Івана Кукіля

Дав він нам мімозу декілька років тому. „Маєш, пане докторе,—сказав жартома до Ореста,—посади собі мімозу, а Оксана нехай її підливає". І якраз розцвіла вона найбільш розкішно в той час, коли Іван Кукіль відходив від нас.

Цікаво, чи мімоза хвилюється листям, коли передчуває бурю чи тривожать її надходячі зимові морози? Листя мімози завжди, здається, так спокійно шумить, навіть під час великої грози. Щось так, як він спокійно сприймав засуд долі після другої серцевої операції.

Буде нам бракувати його критичних думок, розумних порад, експертизи в ділянці української мови і літератури. Він бо мав феноменальну пам'ять і цитував часто залюбки уривки писань українських мистців пера. У нього була глибока аналітична думка, а виголошені ним реферати позначалися естетикою у вислові і змісті. Понад усе любив Іван Кукіль красу мистецького слова. Як щось захопило його під час мистецьких виступів— концертів, бувало казав: „Муха не сідає". Якщо був у когось якийсь сумнів у правописі, чи у правильному застосуванні слова в українській мові, тоді то казалося: „Треба подзвонити до Івася, він знає".

Залишив він по собі гарний слід. В родинному житті зазнав багато радощів і щастя, маючи добру, люблячу дружину, гарні діти і чудові внуки.

І так, будемо бачити його в довгому погляді чорних оченят його внучка Марчика, в ґраціозних, стриманих руках внучки Христинки, майбутньої, як він казав, „балеріни", і в солодких усмішках найменших внучат Андрійка і Ореста.

А в нас на городі цвіте і цвістиме спомином про Івана його мімоза.

Оксана Кузьма

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Вашінґтон відзначить 50-річчя священства о. С. Шавля

Парафія Пресвятої Родини у Вашінґтоні заплянувала ювілейні святкування з нагоди 50-ліття священства свого пароха та ігумена о. Степана І. Шавля, ЧНІ. Для приготування свята постав комітет, що його очолила Надія Овшей.

Ювілейні імпрези відбудуться в неділю, 23-го вересня ц. р. за таким порядком: год. 4-та по полудні—Благодарна Божественна Літургія в долішній церкві крайової святині Непорочного Зачаття; год. 6-та вечора—ювілейний бенкет в парафіяльному центрі Крайового собору Пресв. Родини. На бенкеті промовлятиме шкільний товариш ювілята з Малої й Великої семінарії Владика Митрополит Максим, ЧНІ.

Комітет запрошує українську громаду зблизька і здалека взяти участь у ювілейній Св. Літургії та бенкеті. Квитки на бенкет можна набути в комітеті—Golden Jubilee Committee Ukrainian Catholic National Shrine of the Holy Family, 4250 Harewood Rd. N. E. Washington, D. C. 20017 до кінця серпня 1984 р. Достойний ювілят о. С. І. Шавель був висвячений на священика Ісповідником Віри Владикою Николаєм Чарнецьким, ЧНІ, 12-го серпня 1934 року в Боплято, Бельгія. Рік пізніше він як доброволець виїхав на місійну працю до Канади, де душпастирював 38 років.

До Вашінґтону він прибув в 1972 році і тут як парох та ігумен вже 12 років із своїм співбратом о. Йосифом Денищуком старанно зайняті в розбудові нашого крайового собору.

Протягом 50 років свого священичого життя о. Ювілят, крім звичайних душпастирських зайнять, провадив Малу семінарію Отців Редемптористів, був адміністратором і будівничим друкарні „Голосу Спасителя" та займав пости ігумена і пароха в кількох місцевостях. Він організував літні українські релігійні радіопрограми та причинився до будови кількох церков: в Йорктоні й Айтуні в Саскачевачі, в Торонто, Онтаріо (церква Пресв. Евхаристії) та в Вашінґтоні, Д. К. (Крайовий Собор Пресв. Родини).

Д-р Мирослав Сербин

БЕКАА-ДОЛИНА В ЛИВАНІ, 20 миль на південний схід від столиці Бейруту, знову була тяжко збомбардована ізраїльськими літаками у вівторок, 28-го серпня. Під час цього повітряного налету було багато жертв у людях. „Голос з Ливану", радіостанція в Бейруті, пов'язана з християнськими фаланґістами, що є прихильниками до Ізраїля, подала що убитих в цьому налеті було приблизно сто або більше осіб, а багато інших тяжко поранені. Ізраїль вчинив бомбардування на тій підставі, що Бекаа-долина є здогадно осідком „палестинських терористів", що готувалися звідси зробити вилазку до Ізраїля з терористичними намірами, а звичайно, палестинці, які проживають в цій долині, заперечують цьому, впевняючи, що вони „мирні мешканці долини", і що Ізраїль веде проти палестинців взагалі „ґеноцидну війну".

Школа Українознавства в Ню Йорку

при ОУА „Самопоміч"

подає до відома, що

НАВЧАННЯ

в новому шкільному році 1984/85

РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ

в суботу, 8-го вересня 1984 року

СЛУЖБОЮ БОЖОЮ

в церкві св. Юра при 7-ій вул.

Збірка всіх учнів о год. 9-ій ранку в Школі св. Юра.

Після Служби Божої відбудеться навчання по клясах до год. 1-ої по пол.

Додаткові вписи дітей до передшкілля та до кляс від 1-ої — 12-ої, включно, прийматимуться в день відкриття — **в суботу, 8-го вересня ц. р. в приміщеннях Школи** (вхід з Площі ім. Т. Шевченка).

•

У зв'язку із Маніфестацією для протесту проти росіщення України у Вашінґтоні в суботу, 16-го вересня 1984 р. навчання в Школі Українознавства **НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ.**

ДИРЕКЦІЯ
ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

10-ий КУРІНЬ УПС „ЧОРНОМОРЦІ"

впаштовує

в днях 8-го і 9-го вересня 1984 року на кортах оселі УНСоюзу Союзівки

ПЛАСТОВИЙ ТЕНІСОВИЙ ТУРНІР СЕНЬЙОРІВ І ЧЛЕНІВ ПЛАСТПРИЯТУ У ПОДВІЙНІЙ ГРІ

В ГРУПІ: молодих сеньйорів (30-45) років, старших сеньйорів (45 років і старших)

ЗА ПЕРЕХІДНУ ЧАШУ
св. п. пл. сен. ЯРОСЛАВА ЛУЧКАНЯ Ч. М.

Провідник змагань:

пл. сен. Олександер Попович Ч. М., тел.: (201) 763-9331

- Всі учасники мусять бути членами УПС-ів.
- Реєстрація в год. 9-ій ранку, в суботу, 8-го вересня.
- Початок змагань — субота, 8-го вересня, 10-та год. ранку.
- Вписове: 15.00 дол. від дружини.
- Приміщення проситься замовляти через Управу Союзівки.

УКРАЇНЦІ! ПРИЧИНІТЬСЯ СВОЇМИ ПОЖЕРТВАМИ ДО УСПІХУ ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ РУСИФІКАЦІЇ УКРАЇНИ У ВАШІНҐТОНІ!

Грошові пожертви слід складати на:

Shevchenko Monument Committee, 63 Fourth Avenue, New York, N.Y. 10003

(Датки можна відтягнути від податку)

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:

УІ - 84

1,000.00 дол. Український Народний Союз, Джерзі Сити, Н. Дж.
150.00 дол. Кемпелл Едвайзорс, Інк. — у пам'ять бл.п. Василя Стрільбицького, від співробітників доньки Адріяни Керод.
По 100.00 дол. д-р Орест Веселий, Евдокія Мартинів (в річницю смерти Мужа бл.п. Івана), Михайло Дребич.
По 50.00 дол. Йосиф Губчак, Метроп. Відділ Укр. Ам. Координаційної Ради в Дітройті (у пам'ять бл.п. Анатоля Жуковського - довголітного голови Відділу), Михайло Панкевич (у пам'ять дружини бл.п. Марії з Банахів Панкевич та сина бл.п. Любомира Юрія, які згинули в лягрі у Воркуті).
35.00 дол. Стефанія Балко.
По 15.00 дол. Михайло Куриляк (у пам'ять бл.п. Данила Яворського), Емілія Майборода (у пам'ять Батька бл.п. Данила Яворського).
По 10.00 дол. Степан Данкай (з нагоди 10-річчя Тов. Св. Софія).

52.00 дол. зі збірки у пам'ять бл.п. Романа Вітрового - переслав Михайло Ґолець з Аллентавн, ПА.

на Радіоавдицію „Голос Української Діяспори" зложили:

50.00 дол. Іван і Софія Головко.
25.00 дол. Лев і Стефанія Іваш.
15.00 дол. інж. Володимир Винницький.

100.00 дол. зложили: у пам'ять бл.п. Марії Полатайко в Піттсбурґу: Муж Осип Полатайко дочка Галина Полатайко, дочка Ярослава Комічак з мужем Романом.

Збірка замість квітів на могилу бл.п. Івана Ванька - зібрав Омелян Комарницький, переслала Христина Салук - Фенікс, Аріз.
зложили:
30.00 дол. М. Дидик.
По 10.00 дол. Я. Росача, С. Попович, Я. Хичій, М. Корачишин, О. Комарницький, Г. Сливка.
По 5.00 дол. Д. Микита. І. Зелений, І. Жуковський, І. Осадців, М. Гіщинська, М. Шпак.
1.00 дол. М. Котупа.

Листа ч. 1834 - збірка в Джерзі Сиу, Н. Дж. - зібрав і переслав Володимир Білик,

зложили:
По 20.00 дол. Володимир Білик, Василь Жуковець.
По 10.00 дол. Михайло Пилипчак, Василь Гаврилюк, Теодор Кахнич, Василь Бойко, Клавдія Салюк, Микола Шеремета.
5.00 дол. Іван Вішка.

збірка замість квітів на могилу бл.п. Остапа Бойчука - переслав Іван Антоняк - Лейк Джордж, Н.Й.
зложили:
По 100.00 дол. Мирон і Анна Івашко, Ольга Бойчук - Дружина Покійного.
50.00 дол. Юлія Вертипорох.
30.00 дол. Іван і Іванна Антоняк.
20.00 дол. Омелян і Юля Урбанські.

збірка у пам'ять бл.п. Марії Капій - зібрали Дмитро Молдовян і Андрій Стахнів в Сесіл, Н.Дж.
зложили:
30.00 Галя Кузьмінська.
По 20.00 дол. М. і Д. Молдовян, О. і А. Кобаса, Р. і І. Васюрка, Л. і Рей Ля-Джоя, Родина Флюнти, Г. і Н.Стахнів, С. і Л. Світенко, Евгенія і Маріян Капій, М. і Роман Флюнт.
По 10.00 дол. Олена Дорога, М. і Л. Барило, Петро Аркатин з Родиною.
По 5.00 дол. Олена Дяченко, Павло Лісний з Родиною, В. Ґуідо, Микола і Катерина Ремчук.
збірка Укра. Патріярхального Товариства в Боффало, Н. Й. - переслав Василь Макух,
зложили:
По 50.00 дол. Іван і Марія Микитюк, Анна Федорак.
30.00 дол. Іван Іскало.
По 25.00 дол. Богдан Бейбер, Андрій Дякун, Андрій Кілко, Василь Сивенький.
По 20.00 Мирон Коваль, Олександер Жаборинський.
15.00 дол. д-р Мирослав Перейма.
По 10.00 дол. Микола Ватач, Андрій Войчак, Юрій Гудимяк, Онуфрій Зілинський, Петро Ковалик, Михайлина Мозяк, д-р Теодор Правак, Василь Реґула, Михайло Савуляк, Василь Фолизюк.
По 5.00 дол. Пахон Лютий, Теодор Небор.

замість квітів на могилу бл.п. Марії Мандзій зложили:
По 5.00 дол. Олександра Ґреба, Марія О'Донел, Василь Сивенький,
замість квітів на могилу бл.п. Андрія Мороза зложили:

5.00 дол. Марія Сивенька.

збірка замість квітів на могилу бл.п. Олени Коленської - зібрав і переслав Даміян Ліщинський — Саут Орендж. Н.Дж.
зложили:
100.00 дол. д-р Мирослав і Галина Коленські.
50.00 дол. Лев Коленський.
30.00 дол. Орест і Дарія Мостові.
25.00 дол. д-р Ярослав д-р Дарія Миндюки.
По 20.00 дол. Ярослав і д-р Александра Ткачі, Зенон і д-р Ірина Терлецькі, Василь і Дарія Пасічняк, Мирон Завицький.
15.00 дол. дол. Роман і Александра Яськів.

збірка замість квітів на могилу бл.п. Володимира Берези - зібрав Григорій Ґіна в Ню Гейвені, Конн.
зложили:
По 50.00 дол. Ніна Береза, Михайло Бойко.
20.00 дол. Осипа Лісевич.
По 10.00 дол. Григорій Ґіна, Іван Долинський, Евстахій Кульчицький, Іван Гузик, Давид Лозинський, Петро Слюсаренко, Михайло Дубецький, Ярослав Попель, Ірена Гладка, Василь Мельник, Богдан Данко, Богдан Іванів, Осип Червак, Дмитро Малик, Михайло Ґурський, Стефан Данів, Гнат Андрусишин.
По 5.00 дол. д-р Михайло Снігурович, Микола Духновський, Теодор Романюк, Орися Марків.
3.00 Франк Жабський.
По 2.00 дол. Іван Буцяк, Евстахія Овад.

збірка Укр. Патр. Товариства в Гартфорді, Конн. - переслала Ольга Платош-Стеткевич,
зложили:
По 25.00 дол. д-р Ярослав і Ірина Остапюк, Андрій і Зірка Рудик.
По 20.00 дол. Андрій Пришляк, Петро і Стефа Пришляк.
15.00 дол. Богдан і Іванна Козак.
По 10.00 дол. Евген Борейко, Іван Іващенко, Віромлав і Патриція Снігурович.

збірка у Варрен, МІ - переслала Оксана Мигаль,
зложили:
100.00 дол. Микола і Надія Кунинські.
25.00 дол. Я. і О. Дужі.
По 20.00 дол. Т. і О. Тарчанини, Б. і Я. Сторожуки, О. Гевко, М. Барановський.
По 10.00 дол. Г. і Л. Галяженки, І. Малиновська.

листи ч. 1794 і 1946 - збірка Комітету Оборони Української Мови і Традицій в Асторії, Н.Й. - з нагоди 92-их Уродин Блаженішого Патріярха Йосифа. Збіркою занялися Теодор Боднар і Степан Ковалівський, переслав Степан Гробельський,
зложили:
По 200.00 дол. Корній і Стефанія Боднарчук, Михайло і Софія Драбик, Петро і Анастазія Шпинда.
По 150.00 дол. Степан і Надія Гробельські, Михайло і Катерина Лехіцькі.
По 100.00 дол. Андрій і Софія Бочневич, Евген і Софія Ґречило, Іван і Марія Демків, Юліян і Анна Дутко, Степан і Анна Ковалівські, Теодор і Анастазія Кострибa, Володимир і Стефанія Куштала, Йосиф і Пелагія Маркуш, Антін і Анна Мулик, Марія Подольська, д-р Евстахій і Стефанія Федик, Товариство Домовласників Повіту Квінс.
По 50.00 дол. Теодор і Єлисавета Боднар, Богдан і Ольга Гаврилюк, Іван і Марія Ґумовські, Симеон Костів, Михайло і Люба Кострибa, Микола і Софія Кунцьо, Василь Мочара. Ярослав і Іванна Парахоняк, Степан і Франціска Серабин, Меланія Чолій, Микола Симчич (в пам'ять бл.п. Юльці Ґеник).
40.00 дол. Степан і Ніна Загнійний.
По 30.00 дол. Петро Бурик, Василь і Анна Іванчишин.
По 25.00 дол. Іван Вітюк, Осип і Марія Галатин, Степан і Стефанія Гуда, Лев Ґалан, Ярослав Дусанівський, Ярослав і Іванна Клим, Осип Коваль, Іван Луцик, Теодор і Марія Матвіїв, Василь і Анна Піх, Василь і Стефанія Расяк, Анастазія Цвях.
По 20.00 дол. Теодор Воробець, Марія Ґерич, Марія Дзядів, Розалія Доляк, Ілярій Мельниченко, Мирослав і Люба Микитів, Катерина Муринець, Тетяна Якимів, Н.Н.
15.00 дол. Михайло Дмитерко.
По 10.00 дол. Юрій Василенюк, Йосиф Ґаврон, Катерина Дучак, Олександер і Марія Кузишин, Анна Коваль-Круба. Петро Малкут.
По 5.00 дол. ол. Іван і Анна Коваль, Марія Фірчук.

Загальна сума збірки: 3.315.00 дол.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку:

IRS No.: 23-74380645

Всі чеки просимо виставляти на:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd. • Philadelphia, Pa. 19117

Едвард Шраєр між українцями в Сіднею

12-го серпня ц. р. прибув до Сіднею з Вінніпеґу студентський хор „Тирса", який уже в цей самий день в переповненому Домі Молоді проспівав свій концерт. Студентський хор „Тирса" оце вже вдруге відвідав Австралію. Приїзди молодечих ансамблів до Австралії з інших країн світу мають особливе значення, бо вони дають нашій молоді можливість запізнавати своїх ровесників, які, хоч живуть на іншому кінці світу, походять як і вони від українських батьків, говорять по-українськи, співають ті самі пісні й думають, як і вони, про свою, хоч і незнану, далеку Україну. Молодь при тім нав'язує між собою дружбу, яка триває не раз роками, а часом і ціле життя.

В рамках цьогорічних від відин хору „Тирса" під патронатом КУ СУМ відбулися різні зустрічі з українською молоддю, відвідини ристичних атракцій Сіднею й околиць тощо.

Здається, найбільш знаменною й пам'ятковою зустріччю молодих канадців, а з ними й сіднейців, було прийняття в канадській амбасаді в Сіднею і зустріч з канадським амбасадором („гай комішенер") Едвардом Шраєром та його дружиною.

Едвард Шраєр, колишній губернатор Канади, перебуває в Австралії вже 7-ий тиждень. Його діди та батьки, німці з походження, прибули до Канади із Західньої України. Едвард Шраєр, виростаючи в Манітобі між українцями, говорить українською мовою і прихильно ставиться до нас, українців, і наших проблем. Наші земляки в Канаді уважали п-во Шраєрів за „своїх".

Перша зустріч Е. Шраєра з українцями в Австралії відбулася у п'ятницю, 17-го серпня, в канадській амбасаді в Сіднею.

Адміністратор хору „Тирса" Андрій Данилів подякував Конні Ваткінс за влаштування цієї зустрічі. Михайло Моравський, голова СУОА, привітав п-во Шраєрів від української громади в Австралії. Делеґація хору „Тирса" при тій нагоді вручила п-ву Шраєр платівки хору та гарну „полтавку" виконання Галі Столяр з Вінніпеґу.

В своєму короткому слові до присутніх хористів з Канади, до представників СУМ-у, членок зовнішних зв'язків Союзу Українок Крайової Управи, СУОА та представників Катедри Українознавства Австралії, Е. Шраєр висловив своє признання молоді, яка, походячи вже з третього, а то й четвертого покоління українців Канади, плекає свою мову, культуру. Хоч він є лише короткий час в Австралії, вже зорієнтувався, що австралійський уряд, подібно як і канадський, плекають багатокультурне суспільство. На кінець він сказав кілька слів по-українськи, висловлюючу свою й своєї дружини приємність бути між нами, українцями.

Потім хор „Тирса" заспівав народну пісню „Іванку". Панство Шраєрів після розмови з головою СУОА та кількох спільних знімок з присутніми, погостившись українським печевом, відійшли.

Ця перша зустріч п-ва Шраєрів з українцями в Австралії пройшла в милій дружній атмосфері. Хотілося б вірити, що та зустріч представників української спільноти з „нашим земляком" амбасадором й його шановною дружиною, п-вом Шраєрів, не буде останньою.

Марійка Галабурда-Чигрин

ПЕРЕГОВОРИ ПОМІЖ МЕХІКО і кредиторами закордонних банків про заплачення боргів цієї останньої закінчилися позитивним для Мехіко рішенням. Кредитори не тільки погодилися розтягнути виплачення боргів Мехіко на 14 років, але ще й на багато менших відсотках, ніж було попередньо домовлено. В наслідок цього договору Мехіко, яке ось уже на протязі двох років переживало міжнародну фінансову кризу, зможе устабілізувати свою фінансову ситуацію. До речі, до такої розв'язки критичного фінансового стану Мехіко спричинився багато Пол Вокер, президент Ради федеральних резервів і навіть деякі комерсійні банки, як наприклад, лосанджелівська Пасіфік корпорація.

В П'ЯТУ СКОРБНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашої Найдорожчої
ДРУЖИНИ І МАМИ

бл. п.

МАРІЇ МАЛАЩУК

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в церкві св. Покрови на вул. Лідс у Торонто в п'ятницю, 7-го вересня 1984 р., о год. 6-ій ввеч.

Про участь і молитви за душу Покійної просять:
РОМАН — муж
і ХРИСТИНА — донька

З глибоким смутком і болем повідомляємо, що 23-го липня 1984 року упокоївся в Бозі

бл. п.

НЕСТОР КОГУТЯК

народжений 20-го квітня 1914 року в Станиславові, редактор, організатор, адміністратор хорів, культурний і громадський діяч.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА була відправлена в катедральному храмі Покрова Пресвятої Богородиці і св. Апостола Андрія Первозванного в Мюнхені в понеділок, 30-го липня 1984 р., о год. 9-ій.

Того ж дня о годині 13-ій відбувся похорон на „Вальдфрідгоф"-і, Пореттопляц. Тлінні останки Покійного перевезено до родинної крипти брата Ярослава в Тулюзі (Франція).

Горем прибиті:

сестра — МАРІЯ КОГУТЯК-ГЛАДКА з мужем ОРЕСТОМ
брат — ЯРОСЛАВ КОГУТЯК з дружиною ТЕРЕСОЮ
та донею АНЕЮ з діточками
сестрінка — ІРИНА
ближча й дальша Родина

День Союзянки відбувся на Союзівці

Союзівка. — У неділю, 19-го серпня ц.р. Окружна Управа союзу Українок Америки в Ню Йорку влаштувала тут традиційний День Союзянки. З Ню Йорку автобус привіз великий гурт членок, що вже багато років з ентузіязмом приїжджають, щоб на свіжому повітрі в гарній околиці провести приємний день. У церкві під час Служби Божої д-р Богдан Волошин привітав членок СУА та побажав успіхів у праці.

Опісля місцевий 89-ий Відділ СУА гостив членок обідом. Отець парох провів молитву. Гостей привітала голова 89-го Відділу С. Барановська. Голова Округи Лідія Магун висловила подяку членкам 89-го Відділу за таку гарну гостину.

В 3-ій годині по обіді у залі „Веселки" відбулася програма у виконанні членок 62-го Відділу з Ґлен Спей, що її започаткувала вступним словом голова Округи, Лідія Магун. Вона привітала присутніх гостей і членок СУА, а також нового управителя Союзівки Івана Рабкевича, підкресливши з вдячністю, що вже одинадцятий раз підряд управа Союзівки безкоштовно дає нам змогу провести День Союзянки на її посілості. Вона згадала також, що на недавно відбутій XX Конвенції СУА членки з великих віддалей мали нагоду зустрінутись, а тепер діється це на меншу скалю, під час Дня Союзянки. Л. Магун подякувала також Ані Дидик за допомогу і підтримку. Культурно-освітня референтка Округи Оксана Ленець вела програмою весело і дотепно.

Першою точкою була „Пісенька про Верховину і Союзівку", яку виконала Слава Гунчак у фортепіяновому супроводі Герти Гірняк при фортепіяні. Авторами пісні є членки Відділу. Потім була весела сценка, „Ворожіння"; виконавці і автори — Галина Біровець, Слава Гунчак і Герта Гірняк. На закінчення програми, Галина Біровець продеклямувала „Євшан-Зілля" Миколи Вороного і „Бичок" Степана Руданського. Під час перерви Герта Гірняк розважала публіка, виконавши на фортепіяні популярні українські пісні.

Виконавців програми, що була цікава і відмінна, публіка щедро винагороджувала оплесками.

В рамках Дня Союзянки відбулася льотерія, під проводом імпрезової референтки Округи Михайлини Баран і при допомозі членок: Анни Натини, Марії Мотиль, Галі Дармограй, Ольги Кузьмин та Аліції Підгородецької. Осібна льотерія була на вишивану подушку, що її виграла Марія Спольська. Виховна референтка Округи Ярослава Трембіцька та членки — Леся Ґой та Ірина Моцюк, продавали на окремому станку дитячу літературу та видання СУА. Касою займалася касирка Округи Донна Чехович - Калинич та Емілія Райовська.

Після закінчення програми присутні відспівали гимн Союзу Українок.

Л.А.
пресова референтка
Округи

Українці у федеральних виборах в Канаді

Читачі нашої преси в країнах нашого поселення вже понад десять літ читають алярмуючі вістки про те, що з важливих громадських постів у наших організаціях відходять старші віком діячі і в наслідок цього праця цих організацій сповільняються, бо в них бракує відповідних діячів.

Андрій Вітер

Вглянувши ближче в цю проблему приходимо до висновку, що активна частина еміграції „постарілася" і в наслідок закону життя відходить з дотепер зайнятих позицій. Наслідників, які були б готові обійняти звільнені становища, немає і не маємо виглядів на те, що „кризу старіння організацій" можна буде успішно зліквідувати, бо хоч цю проблему широко дискутується, але в дискусіях на цю тему ради не знайдено.

Однак, не в усіх країнах нашого поселення ця проблему існує у такій загрозливій мірі, як в ЗСА. Після закінчення 9-ої Сесії Української Національної Ради, яка недавно відбувался у Торонто, я затримався кілька днів в Канаді і мав можливість провести дискусії і на тему кризи у наших організацій.

З дискусій я виніс враження, що організації наші в Канаді так гостро „кризи старіння" не відчувають, бо в Канаді наше молоде покоління „не розплилось" так безслідно поза українськими організаціями, як в ЗСА, а крім того, канадські українці мають надію, що свіжий доплив молодих сил до праці в наших організаціях і установах потрапить у Канаді не тільки втримати працездатність організацій, але також скріпити і суспільні позиції тих організацій в різних ділянках життя країни,

Молодша ґенерація українців в Канаді, на мою думку, може бути прикладом для молодшої ґенерації українців в інших країнах нашого поселення. Це можна було ствердити на основі поданих фактів. Молодше покоління в Канаді не тільки цікавиться своїми організаціями і з ними співпрацює активно, але також поширює свої зацікавлення і на ділянку федеральної політики Канади і турбується тим, що ця політика є під дуже великим впливом лібералів, які є „і глухі, і сліпі" на загрозу, яку створює СССР своєю агресією на вільний світ.

В дискусії над цією проблемою я довідався, що в цьому році з української етнічної групи в партії Поступово-Консервативній, у виборчій окрузі „Паркдаліє—Гай Парк" старається здобути посольський мандат Андрій Вітер, молодий українець, син наших скитальців. Андрій Вітер—це вихованець Пласту, національно дуже свідомий. Він ніколи не забував ані про Україну, ані про тих, що на засланні каралися. Він ніколи не забував пластунських ідеалів, які службу народові уважають найбільшою чеснотою національно свідомої людини.

Беручи під увагу те, що політична партія в якій посольський мандат старається здобути Андрій Вітер, є поважним захисником прав етнічних груп в Канаді, як і факт, що кандидат на федерального посла А. Вітер є завзятим борцем за національні і державні права всіх Москвою поневолених народів, вся українська громада в Торонто повинна підтримати його виборчу кампанію, бо його посольський мандат буде поважним і корисним здобутком всієї нашої національно свідомої еміграції в діяспорі.

Андрій Вітер, напевно, зуміє гідно зарепрезентувати на федеральному політичному форумі Канди шляхетні стремління до волі поневолених Москвою народів, а маючи всесторонню політичну ерудицію, зуміє усвідомлювати канадців про небезпеку, яку для вільних народів створює експансія СССР на вільний світ, чого не добачують канадські „ліберали" і комуністичні поплентачі в Канаді.

Ми, українці в ЗСА, не можемо мати таких осягів в політиці, як мають наші брати в Канаді, однак, ми радіємо з тих осягів не менше від них, бо молоде українське покоління—це найбільша цінність, яку ми зберегли, вийшовши на еміґрацію, і тому цю свою інформативну статтю закінчую побажанням: щасти, Боже, Андрієві Вітерові у його важливих і сміливих задумах, а нашим землякам в Канаді зі щирого серця бажаємо скріплення віри в перемогу нашої української правди на канадській землі.

М. Ліщинський

„Я гордий..."

(Закінчення зі стор. 1)

ну політику викликала зацікавлення не лише в Альберті. Мене вибрали головою Ради спадщини на цілу Канаду, і я допоміг впровадити закон про багатокультурність. А втім, політичне зацікавлення в Ліберальній партії було вже „родинним обтяженням" по-батькові. Але найважливіше це, що ціла українська спільнота Едмонтону, незалежно від релігії, переконань та симпатій висунула мене і піддержала у виборчій кампанії. Це, що я виграв ці вибори минулого року майже 90 відсотками голосів і програв лише у двох виборчих округах—це заслуга виключно українців. Багато з них голосувало на мене лише тому, що я—українець. Українці також звернулися за допомогою до інших етнічних груп та її дістали.

—Чи можете пояснити нам, що стало причиною того, що тут українці відограють таку важливу та живу ролю у житті міста і провінції?

—Мені здається, що сталося це тому, що українці дбали про те, щоб їхні діти здобували вищу освіту, а з кращою освітою іде впарі політичне зацікавлення. Крім того, думаю, причиною була також довголітня дискримінація, яку терпіли українські поселенці. Це була між іншим причина, чому мій батько пішов у політичне життя. Коли вас уважають за щось нижче, як з вас сміються з приводу вашого одягу, мови, чи убогости—ви хочете показати, що характер людини та його знання значать більше і можуть довести до успіху. А третій чинник—це те, що українці вміли і вміють стати разом та боротися за свої права. Мені байдуже чи хтось православний, чи католик, чи він ліберал чи консерватист—важливе, щоб ми всі стреміли до одної цілі.

—Ми, українці в ЗСА, з подивом обсервуємо те, що ви тут у Канаді осягнули як українсько-канадська спільнота. Чи може те дати свої поради, яку ролю і як її може молода українська ґенерація в діяспорі відограти у політичному житті країни в якій живе?

—Це можна дуже коротко з'ясувати. Треба бути зацікавленним, треба включитися у життя країни, де живете, а тоді політики звернуть на українців увагу. Політик працює тоді, коли на нього хтось впливає. А втім, в ЗСА, ви українці мали приклад раціонального підходу до цих справ—Марусі Бек. Вона зуміла включитися успішно у політику і здобула в Детройті високу та сильну позицію.

—А які ваші дальші пляни у вашій політичній кар'єрі?

—Я маю тут багато до виконання. Мусите знати, що в Едмонтоні тепер панує поважна рецесія, я мушу прикоротити видатки, зменшити недобори, піднести життьовий стан тих частин міста, що дуже підупав, нав'язати господарські зв'язки з іншими і далі працювати над розвитком багатокультурности. Щоб все це зробити мушу залишитися на пості посадника на чергових п'ять і півроку.

—Чи ви не маєте плянів у зв'язку з близькими федеральними виборами та можливістю перемоги вашої партії?

—Я не знаю. Розуміється нічого не виключаю і завжди залишаю відкриті двері. Але щиро кажучи, волю залишитися в моєму Едмонтоні. Як я був дитиною, батько перебував в Оттаві і я не вважаю, що це було корисне для родинного життя, а в мене двоє дітей в юнацькому віці і вони потребують батька.

—А в загальному, чи ваше українське походження є вам перешкодою чи допомогою?

—Як ви розпочинали розмову зі мною, то вашим першим питанням було чи будемо вести її українською чи англійською мовами. Мусити знати, що для мене немає різниці в якій мові говорю, бо обидві знаю добре. Але коли я був молодим хлопцем і мої батьки посилали мене до української школи у моєму родинному Вегревіллі не в „моді" було говорити по-українському — це були часи, т. зв. „перетоплюючого казана" у ЗСА і подібно думали тут. А все ж я вчився по-українськи. Тепер моя тринадцятилітня дочка ходить до двомовної школи в Едмонтоні і я гордий за неї, що вона має можливість вчитися в однаковій мірі, як по-англійському, так і по-українськи.

Я гордий, що завдяки нашим зусиллям маємо таку програму, що маємо Український Клюб професіоналістів, Українське село, Український науковий інститут, а перш усього, що я маю стільки українських приятелів та помічників. Я справді гордий, що я—українець!

x x x

Виходимо із міського ратуша і ще раз теплим поглядом огортаємо пам'ятник української селянки-піонерки, дякуючи їй у душі за те, що дала нашій спільноті таких синів і внуків, як Лаврентій Дікур.

Лаврентій Дікур під час інавґурації перед міською управою.

У Гантері...

(Закінчення зі ст. 1)

на Любович. Доповідач згадав, що тямить день, коли письменниця принесла цю свою книжку до редакції „Свободи" і подарувала один примірник доповідачеві, який був першим, хто написав у „Свободі" про той твір рецензію. „Розкажу вам про Казахстан" — це мемуари з найбільш трагічного періоду життя авторки, коли большевики вивезли її до Казахстану, де вона переживала страхіття і де скомунікувалася з своїми батьками, що їх теж вивезли були на знущання і смерть. У тому мемуарному творі найцікавіша риса — повна відсутність будь-якої злоби до своїх переслідувачів, — нема там ні одного епітету на адресу нелюдів, які винищили її родину і саму запроторили до закутка світу, де мусіла виконувати чорну фізичну роботу. Друга найбільша прикмета тієї книжки — розповідний хист, який не дозволяє читачеві відірватися від книжки, поки її не перечатав до кінця. Уляна Любович-Старосольська належить до тієї групи українських, за журналістичним жарґоном, „грамотних" людей, які є одночасно письменниками і журналістами. Письменником і журналістом був Іван Франко. Виконавцем обох тих професій був останній голова Товариства письменників і журналістів ім. Івана Франка у Львові і голова СУЖА у Ню Йорку покійний Роман Купчинський. Письменником і журналістом був недавно померлий Іван Смолій. Але Михайло Коцюбинський, Василь Стефаник, Богдан Лепкий і довга черга інших були тільки письменниками. Уляна Любович, професійна журналістка з практикою вже в пластовій пресі за своїх молодечих років, стала редакторкою журналу Союзу Українок Америки „Наше Життя" у Ню Йорку. Редаґувати, писати і виправляти журнал одній людині — нелегка справа. Видно, що умовини праці редакторки „Н Ж" не були ідеальні, коли вона цього року зреклася цієї праці. Доповідач висловив надію, що, переставши бути редакторкою журналу, Уляна Любович не змарнує свого письменницького таланту і по змозі швидко збагатить українську літературу своїми дальшими творами.

З черги Віра Андрушків відчитала напівсантиментальний напівсатиричний вірш Іренея Вереса „Звірнення У—Ля—Сі".

Світлана Андрушків відчитала „Слово про Уляну Любович" голови Об'єднання українських письменників „Слово" д-ра Остапа Тарнавського „Слово про Уляну Любович" (повний текст — дивись „Свобода" ч. 160 з 22-го серпня ц.р.

Стефан Крижанівський відчитав з книжки „Розкажу вам про Казахстан" уривок „Наша Копейкіна". У співочо-музичній частині вечора д-р Ігор Соневицький при фортепіяні спонукав всіх відспівати низку популярних старих українських галицьких пісень.

Гумористично-сатиричний нарис у надзвичайно прихильному для письменниці тоні відчитав Едвард Козак (Еко).

Мистецьке читання творів Уляни Любович доповнила Віра Андрушків, відчитавши оповідання письменниці „Михась Дзюрків" та вірш „Мрія".

Наприкінці програми сама Уляна Любович відчитала з циклу „Мої подорожі" оповідання „Вперше їду сама поїздом", як теж нарис „Повернення". На бажання зібраних авторка відчитала один з найперших своїх творів — оповідання „Весна", друковане в 1937 році у журналі для молоді „На сліді", що його редаґувала Уляна Старосольська.

Товариська гутірка при вині й солодкім велася до пізньої ночі.